

СХВАЛЕНО

Рішення педагогічної ради
(протокол №1 від 30.08.2023 року)

ЗАТВЕРДЖЕНО

Наказ по КЗО «Інгулецький ліцей» ДОР»
від 31.08.2023 №24/од

**ОСВІТНЯ ПРОГРАМА
Комунального закладу освіти
«Інгулецький ліцей»
Дніпропетровської обласної ради»
на 2023-2024 навчальний рік**

СТРУКТУРА ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ КОМУНАЛЬНОГО ЗАКЛАДУ ОСВІТИ «ІНГУЛЕЦЬКИЙ ЛЦЕЙ» ДНІПРОПЕТРОВСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ РАДИ»

I. Загальні положення.

1.1. Вступ

1.2. Мета освітньої програми

II. Організація освітнього процесу.

2.1. Напрями діяльності закладу

2.2. Опис та інструменти системи внутрішнього забезпечення якості освіти

2.3. Структура навчального року

III. Освітня програма початкової освіти (4 клас)

IV. Освітня програма базової середньої освіти (5-6 класи, 7-9 класи)

V. Освітня програма повної середньої освіти (10-11 класи)

I. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Вступ

Призначення закладу освіти полягає в наданні дітям шкільного віку якісної освіти та забезпеченні їх всебічного розвитку, виховання й самореалізації. Досягнення цієї мети забезпечується шляхом формування ключових компетентностей, необхідних кожній сучасній людині для успішної життєдіяльності. Спільними для всіх є такі вміння: читання з розумінням, уміння висловлювати власну думку усно й письмово, критичне та системне мислення, здатність логічно обґрунтовувати позицію, творчість, ініціативність, уміння конструктивно керувати емоціями, оцінювати ризики, приймати рішення, розв'язувати проблеми, здатність співпрацювати з іншими людьми.

Освітня програма, що реалізується в закладі, спрямована на формування в здобувачів освіти сучасної наукової картини світу, виховання працьовитості, любові до природи, розвитку в дітей та підлітків національної самосвідомості, формування людини та громадянина, який прагне вдосконалювати та перетворювати суспільство.

Модель випускника Нової Української Школи – це необхідна основа для сміливих і успішних кроків у своє майбутнє. Випускник має міцні знання й уміло користується ними. Уміння й навички, отримані здобувачем освіти, тісно взаємопов'язані з його ціннісними орієнтирами. Набуті життєві компетентності випускник уміло використовує для успішної самореалізації в житті, навчанні та праці, він уміє критично мислити, логічно обґрунтовувати позицію, виявляти ініціативу, творити, вирішувати проблеми, оцінювати ризики та приймати рішення. Це передусім людина творча, з великим потенціалом саморозвитку та самореалізації.

1.2. Мета освітньої програми:

- реалізація предметного й надпредметного змісту навчання, що забезпечує розвиток здібностей дитини, становлення її як повноцінної, соціально активної, конкурентоздатної особистості, яка володіє ключовими компетентностями (вільне володіння державною мовою; здатність спілкуватися рідною (у разі

відмінності від державної) та іноземними мовами; математична компетентність; компетентності в галузі природничих наук, техніки й технологій; інноваційність; екологічна компетентність; інформаційно-комунікаційна компетентність; навчання впродовж життя; громадянські та соціальні компетентності, пов'язані з ідеями демократії, справедливості, рівності, прав людини, добробуту та здорового способу життя, із усвідомленням рівних прав і можливостей; культурна компетентність; підприємливість та фінансова грамотність);

- забезпечення діяльній спрямованості навчання, яке передбачає постійне включення учнів до різних видів педагогічно доцільної активної навчально-пізнавальної діяльності, а також практичну його спрямованість;

- реалізація в освітньому процесі міжпредметних і внутрішньо предметних зв'язків; наскрізних ліній, що є засобом інтеграції ключових і загальнопредметних компетентностей, окремих предметів та предметних циклів;

- зосередження педагогічного колективу на цілеспрямованості, системності та єдності діяльності в змісті освіти.

Мовою освітнього процесу в закладі є державна мова.

Комунальний заклад освіти «Інгулецький ліцей» Дніпропетровської обласної ради» у своїй діяльності керується:

- ✓ Конституцією України (ст.53);

- ✓ Законом України «Про освіту» (від 05.09.2017 № 2145- VIII);

- ✓ Законом України «Про повну загальну середню освіту», (16.01.2020 № 463-IX);

- ✓ Законом України «Про правовий режим військового стану»;

- ✓ Постановою Кабінету Міністрів України від 28 липня 2023 року № 782 «Про початок навчального року під час воєнного стану в Україні»;

- ✓ Указом Президента України №195 від 25.05.2020 "Про Національну стратегію розбудови безпечного і здорового освітнього середовища у Новій українській школі";

- ✓ Розпорядженням Кабінету Міністрів України від 14 грудня 2016 №988 «Про схвалення Концепції реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти «Нова українська школа» на період до 2029 року» (із змінами, внесеними згідно з Розпорядженням КМУ № 592-р від 22.08.2018);

- ✓ Розпорядженням Кабінету Міністрів України від 13.12.2017 № 903-р «Про затвердження плану заходів на 2017-2029 роки із запровадження Концепції реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти «Нова українська школа» (із змінами, внесеними згідно з Розпорядженням КМУ №592-р від 22.08.2018 та №251-р від 17.04.2019);

- ✓ наказом МОН України від 16.01.2020 № 54 «Про затвердження Порядку проведення моніторингу якості освіти», зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 10.02.2020 . за № 154/34437;

- ✓ наказом МОН України від 09.01.2019 №17 «Про затвердження Порядку проведення інституційного аудиту закладів загальної середньої освіти»;

- ✓ Постановою Кабінету Міністрів України від 21 лютого 2018 №87 «Про затвердження Державного стандарту початкової освіти»;

- ✓ Постановою Кабінету Міністрів України від 23 листопада 2011 №1392 «Про затвердження Державного стандарту базової і повної загальної середньої освіти» (із змінами, внесеними відповідно до постанов КМУ від 7 серпня 2013 №538, від 26 лютого 2020 №143, від 30.08.2022 №972);
- ✓ листом МОН України від 17.09.19 року №1/9-581 “Про застосування державної мови в освітньому процесі”;
- ✓ листом Міністерства освіти і науки України від 02.04.2018 р. №1/9-190 «Щодо скороченої тривалості уроку для учнів початкової школи»;
- ✓ наказом МОН України від 16.04.2018 №367 «Про затвердження Порядку зарахування, відрахування та переведення учнів до державних та комунальних закладів освіти для здобуття повної загальної середньої освіти»;
- ✓ листом МОН України №1/9-322 від 18.05.2018 «Роз’яснення щодо порядку поділу класів на групи при вивченні окремих предметів у ЗНЗ в умовах повної або часткової інтеграції різних освітніх галузей»;
- ✓ наказом Міністерства охорони здоров’я України від 25.09.2020 року №2205 «Про затвердження Санітарного регламенту для закладів загальної середньої освіти»;
- ✓ наказом МОН від 23.03.2018 №283 "Про затвердження Методичних рекомендацій щодо організації освітнього простору Нової української школи";
- ✓ листом МОН України №1/12038-23 від 14.08.2023 «Про переліки навчальної літератури та навчальних програм, рекомендованих Міністерством освіти і науки України для використання в освітньому процесі у 2023/2024 навчальному році»;
- ✓ наказом Мінсоцполітики №1143 від 10.08.18. "Про затвердження професійного стандарту "Вчитель початкових класів закладів загальної середньої освіти";
- ✓ листом МОН України від 02.04.2018 № 1/9-190 «Щодо скороченої тривалості уроку для учнів початкової школи»;
- ✓ листом МОН України №1/11-9224 від 30.08.2018 "Щодо функціонування груп продовженого дня в ЗЗСО";
- ✓ наказом МОН України № 574 від 29.04.2020 «Про затвердження Типового переліку засобів навчання та обладнання для навчальних кабінетів і STEM-лабораторій»;
- ✓ Наказом МОН від 01.04.2022 №289 “Про затвердження методичних рекомендацій щодо оцінювання навчальних досягнень учнів 5-6 класів, які здобувають освіту відповідно до нового Державного стандарту базової середньої освіти”;
- ✓ листом МОН України №1/9-291 від 28.05.2020 "Щодо можливостей використання сервісів для дистанційного навчання";
- ✓ наказом МОН від 23.04.2019 № 536 "Про затвердження Положення про інституційну форму здобуття загальної середньої освіти" (Зареєстровано в Міністерстві юстиції України 22 травня 2019 р. № 547/33518);
- ✓ наказом МОН України від 28.12.2019 № 1646 «Деякі питання реагування на випадки булінгу (цькування) та застосування заходів виховного впливу в

зкладах освіти», зареєстровано в Міністерстві юстиції України 03 лютого 2020 р. за №111/34394;

✓ наказом МОН від 16.05.2019 №659 "Про затвердження Положення про порядок розслідування нещасних випадків, що сталися із здобувачами освіти під час освітнього процесу";

✓ наказом МОН України від 16.09.2020 №1154 «Про затвердження методичних рекомендацій щодо оцінювання результатів навчання учнів третіх і четвертих класів Нової української школи»;

✓ наказом МОН України від 13.04.2011 №329 «Про затвердження критеріїв оцінювання навчальних досягнень учнів (вихованців) у системі загальної середньої освіти»;

✓ листом МОН від 16.08.2023 р. №1/12186-23 «Про організацію 2023/2024 навчального року в закладах загальної середньої освіти»;

✓ наказом МОН від 22.03.2023 №333 «Про внесення змін до наказу Міністерства освіти і науки України від 24 лютого 2023 року №201»;

✓ наказом МОН від 15.05.2023 №563 «Про затвердження методичних рекомендацій щодо окремих питань здобуття освіти в закладах загальної середньої освіти в умовах воєнного стану в Україні»;

✓ листом МОН 1/12702-23 «Щодо організації виховного процесу в закладах освіти у 2023/2024 навчальному році»;

✓ листом МОН від 21.08.2023 року №1/12492-23 «Про пріоритетні напрями роботи психологічної служби у системі освіти у 2023/2024 навчальному році»;

✓ Стратегічним планом розвитку міста Кривого Рогу на період до 2025 року.

1.3. Інформаційна довідка про Комунальний заклад освіти «Інгулецький ліцей» Дніпропетровської обласної ради»

Дата створення	1992 рік
Скорочена назва:	КЗО «Інгулецький ліцей» ДОР»
Ідентифікаційний код (ЄДРПОУ)	26137825
Тип закладу:	Заклад загальної середньої освіти
Ступені навчання:	I, II, III
Форма власності:	Комунальна
Поштова адреса:	50102, Кривий Ріг, вул. Салютна, 6
Телефон:	(056)4620480
E-mail:	inglyceum@ukr.net
Сайт:	https://ingulets-lyceum.dnepredu.com/
Директор:	Младьонов Олександр Павлович
Мова навчання:	Українська
Мови, що вивчаються як предмет	Українська, англійська, німецька
Поглиблене вивчення предметів	Українська мова, математика, історія
Профільне вивчення предметів	Українська мова, математика, історія
Ліцензійний обсяг ЗЗСО:	220

Фактична кількість учнів:	180
Кількість класів:	10
Кількість інклюзивних класів:	-
Кількість дітей у них:	-
Умови доступності закладу для навчання осіб з особливими потребами	пандус

II. ОРГАНІЗАЦІЯ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ

2.1. Напрями діяльності закладу:

✓ Безперервний процес підвищення ефективності освітнього процесу з одночасним урахуванням потреб суспільства та особистості учня. Цьому сприяє застосування новітніх досягнень педагогіки та психології, використання інноваційних технологій навчання, комп'ютеризація освітнього процесу.

✓ Підвищення якості освітніх послуг закладу освіти та забезпечення їх відповідності національним, європейським та міжнародним стандартам і вимогам.

✓ Різнобічний розвиток індивідуальності дитини на основі виявлення її задатків і здібностей, формування ціннісних орієнтацій, задоволення інтересів і потреб.

✓ Збереження й зміцнення морального, фізичного й психічного здоров'я учасників освітнього процесу; виховання здобувача освіти як громадянина України, національно свідомої, вільної, демократичної, життєво й соціально компетентної особистості, здатної здійснювати самостійний вибір й ухвалювати відповідальні рішення в різноманітних життєвих ситуаціях.

✓ Формування в дітей бажання й уміння вчитися, виховання потреби й здатності до навчання упродовж усього життя, вироблення вмінь практичного й творчого застосування здобутих знань.

✓ Становлення в здобувачів освіти цілісного наукового світогляду, загальнонаукової, загальнокультурної, технологічної, комунікативної й соціальної компетентностей на основі засвоєння системи знань про природу, людину, суспільство, культуру, виробництво, оволодіння засобами пізнавальної й практичної діяльності.

✓ Виховання в здобувачів освіти любові до праці, забезпечення умов для їх життєвого й професійного самовизначення, формування готовності до свідомого вибору й оволодіння майбутньою професією.

✓ Виховання школяра як людини моральної, відповідальної, з розвиненим естетичним і етичним ставленням до навколишнього світу й самої себе.

✓ Модернізація навчальних планів, програм, змісту навчання закладу;

✓ Запровадження в закладі інноваційних підходів, форм, методів і засобів навчання;

✓ Забезпечення ефективної взаємодії та співпраці всіх учасників освітнього процесу.

✓ Активізація діяльності закладу освіти в міжнародному та європейському освітньому просторі.

2.2. Опис та інструменти системи внутрішнього забезпечення якості освіти

Система внутрішнього забезпечення якості освіти складається із 5 наступних складових:

1. Кадрове забезпечення освітньої діяльності.
2. Навчально-методичне забезпечення освітньої діяльності.
3. Відомості про кількісні та якісні показники матеріально-технічного забезпечення освітньої діяльності у сфері загальної середньої освіти.
4. Якість проведення навчальних занять складається із підрозділів.
5. Моніторинг досягнення здобувачами освіти результатів навчання (компетентностей).

Напрями моніторингу в закладі:

- ✓ моніторинг узгодження управління;
- ✓ діагностичний моніторинг (визначення рівня академічних навичок учнів незалежно від їх особистості);
- ✓ моніторинг діяльності (включає заміри «входу» і «виходу» системи);
- ✓ статичний моніторинг (надає можливість одночасно зняти показники за одним або кількома напрямками діяльності школи, порівняти отриманий результат з нормативом і визначити відхилення від стандарту, здійснити аналіз і прийняти управлінське рішення);
- ✓ динамічний моніторинг (багаторазовий замір певних характеристик під час усього циклу діяльності);
- ✓ психологічний моніторинг (постійне відстеження певних особливостей у ході навчальної діяльності);
- ✓ внутрішній моніторинг ефективності (спостереження за динамікою становлення колективу, прогнозування проблем, які можуть з'явитися у майбутньому);
- ✓ моніторинг освітніх систем (оцінювання стану системи, в якій відбуваються зміни, з подальшим прийняттям управлінського рішення);
- ✓ педагогічний моніторинг (супровідний контроль та поточне коригування взаємодії вчителя й учня в організації і здійсненні освітнього процесу);
- ✓ освітній моніторинг (супровідне оцінювання і поточна регуляція будь-якого процесу в освіті);
- ✓ учнівський моніторинг (комплекс психолого-педагогічних процедур, які супроводжують процес засвоєння учнями знань, сприяють виробленню нової інформації, необхідної для спрямування дій на досягнення навчальної мети);
- ✓ моніторинг загальноосвітньої підготовки учнів (систематичне відстеження досягнення державних вимог підготовки учнів за основними навчальними дисциплінами);
- ✓ змістовний (особистісно орієнтований) моніторинг (динаміка особистісного розвитку);

✓ моніторинг результативності освітнього процесу (показує загальну картину дій усіх факторів, що впливають на навчання та виховання).

Завдання системи внутрішнього забезпечення якості освіти:

- оновлення методичної бази освітньої діяльності;
- контроль за виконанням річного навчального плану, освітньої програми та модельних програм для 5-6-х класів, якістю знань, умінь і навичок учнів, розробка рекомендацій щодо їх покращення;
- моніторинг та оптимізація соціально-психологічного середовища;
- створення необхідних умов для підвищення фахового кваліфікаційного рівня педагогічних працівників.

2.3. Структура навчального року

Відповідно до частини 3 статті 10 Закону України «Про повну загальну середню освіту» (далі – Закон) освітній процес у закладі загальної середньої освіти організовується в межах навчального року, що розпочинається в День знань – 1 вересня, триває не менше 175 навчальних днів і закінчується не пізніше 28 червня.

Навчальні заняття організовуються за семестровою системою:

I семестр – 01.09.2023 – 22.12.2023,

II семестр – 10.01.2024 – 31.05.2024

Канікули:

осінні – 23.10.2023 – 29.10.2023 (7 днів);

зимові – 25.12.2023 – 09.01.2024 (16 днів);

весняні – 25.03.2024 – 31.03.2024 (7 днів).

Режим роботи закладу – п'ятиденний. Заняття здійснюються в першу зміну.

III. ОСВІТНЯ ПРОГРАМА ПОЧАТКОВОЇ ОСВІТИ (4 клас)

Освітню програму початкової освіти Комунального закладу освіти «Інгулецький ліцей» Дніпропетровської обласної ради» розроблено відповідно до Закону України «Про освіту», Закону України «Про повну загальну середню освіту», постанови Кабінету Міністрів України від 21.02.2018 № 87 «Про затвердження Державного стандарту початкової освіти» (1-4 класи), наказу МОН України від 18.10.2019 №1273 «Про затвердження типових освітніх програм для 3-4-х класів».

Навчальний план Комунального закладу освіти «Інгулецький ліцей» Дніпропетровської обласної ради» на 2023/2024 н.р. складено для 4-х класів – за Типовою освітньою програмою, розробленою під керівництвом Савченко О.Я. 3-4 клас, затвердженою наказом Міністерства освіти і науки України від 08.10.2019 року № 1273.

Освітня програма для 4 класу (далі - освітня програма) окреслює рекомендовані підходи до планування й організації закладом освіти єдиного комплексу освітніх компонентів для досягнення здобувачами освіти обов'язкових результатів навчання, визначених Державним стандартом початкової освіти (далі – Державний стандарт).

Освітня програма визначає:

- загальний обсяг навчального навантаження, орієнтовну тривалість і можливі взаємозв'язки окремих предметів, факультативів, курсів за вибором тощо, зокрема їх інтеграції, а також логічної послідовності їх (за Типовою освітньою програмою для 3-4-х класів (автор Савченко О.Я.) (затверджено наказом МОН України від 18.10.2019 № 1273);

- очікувані результати навчання здобувачів освіти подані в рамках навчальної програми, відповідно до кожної змістової лінії;

- рекомендовані форми організації освітнього процесу та інструменти системи внутрішнього забезпечення якості освіти;

- вимоги до осіб, які можуть розпочати навчання за цією освітньою програмою.

Початкова освіта – це перший рівень повної загальної середньої освіти, який відповідає першому рівню Національної рамки кваліфікацій.

Метою початкової освіти є всебічний розвиток дитини, її талантів, здібностей, компетентностей та наскрізних умінь відповідно до вікових та індивідуальних психофізіологічних особливостей і потреб, формування цінностей та розвиток самостійності, творчості, допитливості, що забезпечують її готовність до життя в демократичному й інформаційному суспільстві, продовження навчання в основній школі.

Початкова освіта передбачає поділ на два цикли – 1–2 класи і 3–4 класи, що враховують вікові особливості розвитку та потреб дітей і дають можливість забезпечити подолання розбіжностей у їхніх досягненнях, зумовлених готовністю до здобуття освіти.

Перший цикл початкової освіти допоможе дитині звикнути до шкільного життя:

- Навчальні заняття й час на їхнє виконання будуть враховувати індивідуальні особливості.

- Навчальний матеріал учителям можна буде інтегрувати в змісті споріднених предметів або вводити до складу предметів у вигляді модулів.

- Обсяг домашніх завдань буде обмежено.

- Навчання буде організовано через діяльність ігровими методами як у класі, так і поза його межами.

- Оцінки не будуть виставлятися, найважливішим завданням учителя буде підтримувати в кожній дитині впевненість і мотивацію до пізнання.

У 4 класі створені вісім навчальних осередків:

- навчально-пізнавальної діяльності;

- змінні тематичні осередки (дошки/фліп-чарти/стенди для діаграм з ключовими ідеями);

- гри (настільні ігри, інвентар для рухливих ігор);

- художньо-творчої діяльності (комод для зберігання приладдя та стенд для змінної виставки дитячих робіт);

- куточок живої природи для проведення дослідів (пророщування зерна, спостереження та догляд за рослинами, акваріум);

- відпочинку (з килимом для сидіння та гри, стільцями, кріслами-пуфами, подушками з м'яким покриттям);
- дитяча класна бібліотечка;
- осередок учителя (стіл, стілець, комп'ютер, полиці/ящики, шафи для зберігання дидактичного матеріалу тощо).

Загальний обсяг навчального навантаження та орієнтовна тривалість і можливі взаємозв'язки освітніх галузей, предметів, дисциплін

Загальний обсяг навчального навантаження для здобувачів освіти 4-х класу закладу складає 910 годин/навчальний рік.

Відповідно до вимог Санітарного регламенту для закладів загальної середньої освіти, затвердженого Наказом МОЗ № 2205 від 25.09.2020 року визначено граничне допустиме навантаження здобувачів освіти на тиждень (без урахування годин на проведення фізичної культури), що складає у 4 –х класах – 23 години.

Закінчується навчальний рік проведенням державної підсумкової атестації випускників початкової школи (травень, 2024 р., у відповідності до рекомендацій Міністерства освіти і науки України).

Детальний розподіл навчального навантаження на тиждень окреслено в навчальних планах закладу загальної середньої освіти I рівня (далі –навчальний план).

У Комунальному закладі освіти «Інгулецький ліцей» Дніпропетровської обласної ради» передбачено варіант навчального плану початкової школи з українською мовою навчання. Навчальний план містить інваріантну складову, у якій передбачено додаткові години на вивчення предметів освітніх галузей, курс за вибором.

Варіативна складова навчальних планів використовується на:

- підсилення предметів інваріантної складової (математики). Розподіл годин на вивчення тієї чи іншої теми навчальної програми здійснюється вчителем самостійно. Учитель зазначає проведені уроки в частині класного журналу, відведеного для предмета, на підсилення якого використано зазначені години;
- запровадження індивідуальних консультацій.

Очікувані результати навчання здобувачів освіти

Відповідно до мети та загальних цілей, окреслених у Державному стандарті початкової освіти, визначено завдання, які має реалізувати учитель/вчителька в рамках кожної освітньої галузі.

Вимоги до осіб, які можуть розпочинати здобуття початкової освіти

Початкова освіта здобувається, як правило, з шести років (відповідно до Закону України «Про освіту») з урахуванням досягнень попереднього етапу розвитку здобувачів освіти.

Зберігаючи наступність із дошкільним періодом дитинства, початкова школа забезпечує подальше становлення особистості дитини, її фізичний, інтелектуальний, соціальний розвиток; формує здатність до творчого

самовираження, критичного мислення, виховує ціннісне ставлення до держави, рідного краю, української культури, пошанування своєї гідності та інших людей, збереження здоров'я.

Особи з особливими освітніми потребами можуть розпочинати здобуття освіти за інших умов.

Реалізація освітньої програми початкової школи Комунального закладу освіти «Інгулецький ліцей» Дніпропетровської обласної ради» забезпечує всебічний розвиток дитини, її талантів, здібностей, компетентностей та наскрізних умінь відповідно до вікових та індивідуальних психофізіологічних особливостей і потреб, формування цінностей та розвиток самостійності, творчості, допитливості, що забезпечують її готовність до життя в демократичному й інформаційному суспільстві, продовження навчання в школі.

Поділ класів на групи при вивченні окремих предметів

Поділ класів на групи при вивченні окремих предметів здійснюється відповідно до наказу Міністерства освіти і науки України від 20.02.2002 №128 «Про затвердження Нормативів наповнюваності груп дошкільних навчальних закладів (ясел-садків) компенсуючого типу, класів спеціальних загальноосвітніх шкіл (шкіл-інтернатів), груп подовженого дня і виховних груп загальноосвітніх навчальних закладів усіх типів (у редакції від 01.09.2016) та Порядку поділу класів на групи при вивченні окремих предметів у загальноосвітніх навчальних закладах, зареєстрований в Міністерстві юстиції України від 06.03.2002 за № 229/6517 (зі змінами) листа МОН України №1/9-322 від 18.05.2018 «Роз'яснення щодо порядку поділу класів на групи при вивченні окремих предметів у ЗНЗ у умовах повної або часткової інтеграції різних освітніх галузей».

Ключові компетентності здобувачів освіти 1-4-х класів (постанова КМУ від 21 лютого 2018 р. № 87 «Про затвердження Державного стандарту початкової освіти»).

Відповідно до мети та загальних цілей, окреслених у Державному стандарті початкової освіти, визначено завдання, які має реалізувати учитель/вчителька в рамках кожної освітньої галузі.

Освітня програма (3-4 класи) має потенціал для формування в здобувачів освіти таких **ключових компетентностей**:

1) вільне володіння державною мовою, що передбачає уміння усно й письмово висловлювати свої думки, почуття, чітко та аргументовано пояснювати факти, а також любов до читання, відчуття краси слова, усвідомлення ролі мови для ефективного спілкування та культурного самовираження, готовність вживати українську мову як рідну в різних життєвих ситуаціях;

2) здатність спілкуватися рідною (у разі відмінності від державної) та іноземними мовами, що передбачає активне використання рідної мови в різних комунікативних ситуаціях, зокрема в побуті, освітньому процесі, культурному житті громади, можливість розуміти прості висловлювання іноземною мовою, спілкуватися нею у відповідних ситуаціях, оволодіння навичками міжкультурного спілкування;

3) математична компетентність, що передбачає виявлення простих математичних залежностей в навколишньому світі, моделювання процесів та ситуацій із застосуванням математичних відношень та вимірювань, усвідомлення ролі математичних знань та вмінь в особистому й суспільному житті людини;

4) компетентності в галузі природничих наук, техніки і технологій, що передбачають формування допитливості, прагнення шукати й пропонувати нові ідеї, самостійно чи в групі спостерігати та досліджувати, формулювати припущення і робити висновки на основі проведених дослідів, пізнавати себе й навколишній світ шляхом спостереження та дослідження;

5) інноваційність, що передбачає відкритість до нових ідей, ініціювання змін у близькому середовищі (клас, школа, громада тощо), формування знань, умінь, ставлень, що є основою компетентнісного підходу, забезпечують подальшу здатність успішно навчатися, провадити професійну діяльність, відчувати себе частиною спільноти й брати участь у справах громади;

6) екологічна компетентність, що передбачає усвідомлення основи екологічного природокористування, дотримання правил природоохоронної поведінки, ощадного використання природних ресурсів, розуміючи важливість збереження природи для сталого розвитку суспільства;

7) інформаційно-комунікаційна компетентність, що передбачає опанування основою цифрової грамотності для розвитку й спілкування, здатність безпечного та етичного використання засобів інформаційно-комунікаційної компетентності в навчанні та інших життєвих ситуаціях;

8) навчання впродовж життя, що передбачає опанування вміннями й навичками, необхідними для подальшого навчання, організацію власного навчального середовища, отримання нової інформації з метою застосування її для оцінювання навчальних потреб, визначення власних навчальних цілей та способів їх досягнення, навчання працювати самостійно й у групі;

9) громадянські та соціальні компетентності, пов'язані з ідеями демократії, справедливості, рівності, прав людини, добробуту та здорового способу життя, усвідомленням рівних прав і можливостей, що передбачають співпрацю з іншими особами для досягнення спільної мети, активність у житті класу й школи, повагу до прав інших осіб, вміння діяти в конфліктних ситуаціях, пов'язаних із різними проявами дискримінації, цінувати культурне розмаїття різних народів та ідентифікацію себе як громадянина України, дбайливе ставлення до власного здоров'я й збереження здоров'я інших людей, дотримання здорового способу життя;

10) культурна компетентність, що передбачає залучення до різних видів мистецької творчості (образотворче, музичне та інші види мистецтв) шляхом розкриття й розвитку природних здібностей, творчого вираження особистості;

11) підприємливість та фінансова грамотність, що передбачають ініціативність, готовність брати відповідальність за власні рішення, вміння організувати свою діяльність для досягнення цілей, усвідомлення етичних цінностей ефективної співпраці, готовність до втілення в життя ініційованих ідей, прийняття власних рішень.

Наскрізнi вміння здобувачів освіти Нової української школи (1-4 класи)

Основою формування ключових компетентностей є досвід здобувачів освіти, їх потреби, які мотивують до навчання, знання та вміння, які формуються в різному освітньому середовищі (школі, родині), різноманітних соціальних ситуаціях і зумовлюють формування ставлення до них.

Упродовж навчання в початковій школі здобувачі освіти опановують способи самоконтролю, саморефлексії й самооцінювання, що сприяє вихованню відповідальності, розвитку інтересу, своєчасному виявленню прогалин у знаннях, уміннях, навичках та їх корекції. Навчальні досягнення здобувачів освіти 4-х класах підлягають формувальному і підсумковому (тематичному, семестровому та річному) оцінюванню.

Освітні галузі

Освітню програму для 4 класу Комунального закладу освіти «Інгулецький ліцей» Дніпропетровської обласної ради» укладено за **шістьма основними освітніми галузями**.

Мовно-літературна освітня галузь - українська мова, англійська мова (245 годин/навчальний рік українська мова, 70 годин/навчальний рік англійська мова (1 класи), 105 годин англійська мова (2-4 класи)) ставить за мету розвиток особистості дитини засобами різних видів мовленнєвої діяльності, формування ключових, комунікативної та читацької компетентностей; розвиток здатності спілкуватися українською мовою для духовного, культурного й національного самовияву, послуговуватися нею в особистому й суспільному житті, у міжкультурному діалозі; збагачення емоційно-чуттєвого досвіду, розвиток мовленнєво-творчих здібностей.

У початковому курсі мовно-літературної освіти виділено такі **змістові лінії**: «Взаємодіємо усно», «Читаємо», «Взаємодіємо письмово», «Досліджуємо медіа», «Досліджуємо мовні явища».

Змістові лінії реалізуються через такі інтегровані курси й навчальні предмети:

1 клас – інтегрований курс «Навчання грамоти»,

2-4 класи – українська мова, читання.

Математична галузь - *математика* (140 годин/навчальний рік (1-2 класи), 175 годин/навчальний рік (3-4 ті класи)), ставить за мету різнобічний розвиток особистості дитини та її світоглядних орієнтацій засобами математичної діяльності, формування математичної й інших ключових компетентностей, необхідних їй для життя та продовження навчання.

Реалізація мети і завдань **початкового курсу математики** здійснюється за такими **змістовими лініями**: «Числа, дії з числами. Величини», «Геометричні фігури», «Вирази, рівності, нерівності», «Робота з даними», «Математичні задачі і дослідження».

До програми 2-4 класів подано **орієнтовний перелік** додаткових тем для розширеного вивчення курсу. Додаткові теми не є обов'язковими для вивчення. Учитель може обрати окремі теми із пропонувананих або дібрати теми самостійно

з огляду на методичну доцільність та пізнавальні потреби учнів. Результати вивчення додаткових тем не підлягають оцінюванню.

Природнича, громадянська й історична, соціальна, здоров'язберезувальна освітні галузі - «Я досліджую світ» (105 годин/навчальний рік) можуть реалізовуватись окремими предметами або в інтегрованому курсі за різними видами інтеграції (тематична, процесуальна, міжгалузева; в межах однієї галузі; на інтегрованих уроках, під час тематичних днів, в процесі проектної діяльності) за активного використання міжпредметних зв'язків, організації різних форм взаємодії учнів. Для розв'язання учнями практичних завдань у життєвих ситуаціях залучаються навчальні результати з інших освітніх галузей.

Навчальна програма «Я досліджую світ» ставить за мету особистісний розвиток молодших школярів на основі формування цілісного образу світу в процесі засвоєння різних видів соціального досвіду, який охоплює систему інтегрованих знань про природу і суспільство, ціннісні орієнтації в різних сферах життєдіяльності та соціальної практики, способи дослідницької поведінки, які характеризують здатність учнів розв'язувати практичні задачі.

Тематичну основу курсу складають змістові лінії, які визначені Державним стандартом початкової освіти і охоплюють складники названих вище галузей в їх інтегрованій суті, а саме:

«Людина» (пізнання себе, своїх можливостей; здорова і безпечна поведінка);

«Людина серед людей» (стандарти поведінки в сім'ї, в суспільстві; моральні норми; навички співжиття і співпраці);

«Людина в суспільстві» (громадянські права та обов'язки як члена суспільства. Пізнання свого краю, історії, символів держави. Внесок українців у світові досягнення);

«Людина і світ» (толерантне ставлення до різноманітності світу людей, культур, звичаїв);

«Людина і природа» (пізнання природи; взаємозв'язок об'єктів і явищ природи; рукотворний світ людини; відповідальна діяльність людини у природі; роль природничих знань і технологій у житті людини; залежність між діяльністю людини і станом довкілля).

Технологічна освітня галузь - технології та дизайн (35 годин/навчальний рік, 2-4 класи) ставить за мету розвиток особистості дитини засобами предметно-перетворювальної діяльності, формування ключових та предметної проектно-технологічної компетентностей, необхідних для розв'язання життєвих проблем у взаємодії з іншими, культурного й національного самовираження.

Реалізація мети і завдань навчального предмета здійснюється за такими **змістовими лініями**: «Інформаційно-комунікаційне середовище», «Середовище проектування», «Середовище техніки і технологій», «Середовище соціалізації».

Інформатична освітня галузь - інформатика (35 годин/навчальний рік, 2-4 класи). **Метою** навчання інформатиці є різнобічний розвиток особистості дитини та її світоглядних орієнтацій, формування інформатичної й інших ключових компетентностей, необхідних їй для життя та продовження навчання.

Досягнення поставленої мети передбачає виконання таких **завдань**:

- формування в учнів уявлення про роль інформаційно-комунікаційних технологій у житті людини;
- формування вмінь описувати об'єкти реальної та віртуальної дійсності різнорізними засобами подання інформації;
- формування початкових навичок інформаційної діяльності, зокрема вмінь опрацьовувати текстову та графічну інформацію;
- формування у дітей початкового досвіду використання комп'ютерної техніки для розв'язування навчальних, творчих і практичних задач;
- розвиток логічного, алгоритмічного, творчого та об'єктно-орієнтованого мислення учнів.

За результатами формування предметної компетентності випускники початкової школи повинні використовувати початкові знання вміння та навички для:

- доступу до інформації (знання де шукати і як отримувати інформацію);
- опрацювання інформації;
- перетворення інформації із однієї форми в іншу;
- створення інформаційних моделей;
- оцінки інформації за її властивостями.

Мистецька освітня галузь - мистецтво (70 годин/навчальний рік, 2-4 класи) ставить за мету всебічний художньо-естетичний розвиток особистості дитини, освоєння нею культурних цінностей у процесі пізнання мистецтва; плекання пошани до вітчизняної та зарубіжної мистецької спадщини; формування ключових, мистецьких предметних та міжпредметних компетентностей, необхідних для художньо-творчого самовираження в особистому та суспільному житті.

Реалізація поставленої мети здійснюється за **змістовими лініями**: «художньо-творча діяльність», «сприймання та інтерпретація мистецтва», «комунікація через мистецтво», які окреслюють одну з моделей досягнення загальних цілей освітньої галузі та розкривають основну місію загальної мистецької освіти.

Мистецька освітня галузь реалізується через інтегровані предмети вивчення за окремими видами мистецтва: «Музичне мистецтво», «Образотворче мистецтво», де відбудеться реалізація упродовж циклу навчання всіх очікуваних результатів галузі.

Фізкультурна освітня галузь - фізична культура (105 годин/навчальний рік) ставить за мету всебічний фізичний розвиток особистості учня засобами фізкультурної та ігрової діяльності, формування в молодших школярів ключових фізкультурних компетентностей, ціннісного ставлення до фізичної культури, спорту, фізкультурно-оздоровчих занять та виховання фізично загартованих і патріотично налаштованих громадян України.

Зазначена мета реалізується за такими **змістовими лініями**: «Рухова діяльність», «Ігрова та змагальна діяльність».

При визначенні гранично допустимого навантаження учнів ураховані санітарно-гігієнічні норми та нормативну тривалість уроків 2-4-х класів – 40 хвилин.

Відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 21.02.2018 №87 «Про затвердження Державного стандарту початкової освіти» години фізичної культури не враховуються при визначенні гранично допустимого навантаження учнів.

Враховуючи інтегрований характер компетентності, у процесі реалізації Типової освітньої програми або Освітніх програм рекомендується використовувати внутрішньопродметні й міжпредметні зв'язки, які сприяють цілісності результатів початкової освіти та переносу вмінь у нові ситуації.

Логічна послідовність вивчення предметів розкривається у відповідних навчальних програмах.

Форми організації освітнього процесу

Освітній процес у закладі на період запровадження воєнного стану в Україні організовується в безпечному освітньому середовищі та здійснюється з урахуванням вікових особливостей, фізичного, психічного та інтелектуального розвитку дітей, їхніх освітніх потреб. При переході на дистанційне навчання щодня за затвердженим розкладом уроків, педагогами вносяться навчальні завдання та оцінки учнів в електронний журнал, здійснюється зворотний зв'язок з учнями в електронному вигляді, використовуючи цифрові освітні платформи, електронний журнал, електронну пошту і т.п. На веб-сайті створена сторінка «Дистанційне навчання», на якій розміщується алгоритм дій дистанційного навчання під час воєнного стану з розкладом занять. Це додатковий доступ до інформації, яким можуть скористатися не тільки учні, а й всі учасники освітнього процесу. Для забезпечення дистанційного освітнього процесу на період запровадження воєнного стану в Україні здійснюється доступ до навчальних матеріалів на шкільній платформі Googleworkspace, платформі «Нові знання». Учителі дотримуються гнучкості в доборі навчально-методичного забезпечення освітніх програм.

У 4 класі очікувані результати навчання, окреслені в межах кожної галузі, досяжні, якщо використовувати інтерактивні форми й методи навчання: дослідницькі, інформаційні, мистецькі проекти, сюжетно-рольові ігри, моделювання, ситуаційні вправи, екскурсії, віртуальні подорожі, дитяче волонтерство, квести, які вчитель організує в межах уроку.

Форми організації освітнього процесу можуть уточнюватися та розширюватися в змісті окремих предметів за умови виконання державних вимог Державного стандарту початкової освіти та окремих предметів протягом навчального року. Вибір форм і методів навчання вчитель визначає самостійно, враховуючи конкретні умови роботи, забезпечуючи водночас досягнення конкретних очікуваних результатів, зазначених у навчальних програмах окремих предметів.

Критерії, правила й процедури оцінювання здобувачів освіти

Класи	Нормативні документи
1	- постанова КМУ від 21.02.2018 № 87 «Про затвердження Державного стандарту початкової освіти» ; - наказ МОН України від 21.03.2018 р. № 268 «Про затвердження типових освітніх програм для 1 – 2 класів закладів загальної середньої освіти» , - наказ № 924 від 20.08.2018 «Про затвердження методичних рекомендацій щодо оцінювання навчальних досягнень учнів першого класу в Новій українській школі»
2	- наказ МОН України від 20.09.2020 № 1146 «Про затвердження методичних рекомендацій щодо оцінювання результатів навчання учнів третіх і четвертих класів Нової української школи
3	- Лист МОН України від 30.03.2021 щодо оцінювання навчання учнів 3-4 класів НУШ
4	- Наказ МОН України від 13.07.2021 № 813 «Про затвердження методичних рекомендацій щодо оцінювання результатів навчання учнів 1-4 класів закладів загальної середньої освіти»

Контроль і оцінювання навчальних досягнень здобувачів початкової школи здійснюється за:

- методичними рекомендаціями щодо оцінювання результатів навчання учнів третіх і четвертих класів Нової української школи (наказ МОН №1146 від 16.09.2020);

- методичними рекомендаціями щодо оцінювання навчальних досягнень учнів 1-4 класів (наказ МОН №813 від 13.07.2021);

- наказом МОН від 15.05.2023 №563 «Про затвердження методичних рекомендацій щодо окремих питань здобуття освіти в закладах загальної середньої освіти в умовах воєнного стану в Україні».

Упродовж навчання в початковій школі здобувачі освіти опановують способи самоконтролю, саморефлексії і самооцінювання, що сприяє вихованню відповідальності, розвитку інтересу, своєчасному виявленню прогалин у знаннях, уміннях, навичках та їх корекції.

Перелік навчальних програм для 1-4 класів

Найменування навчальної програми	Ким затверджено	Рік затвердження
Типова освітня програма для 3-4-х класів (автор Савченко О.Я.)	Міністерство освіти і науки України (наказ МОН України від 08.10.2019 року № 1272)	2019

**Робочий навчальний план для 4 класу
Комунального закладу освіти «Інгулецький ліцей»
Дніпропетровської обласної ради» з українською мовою
на 2023-2024 навчальний рік**

(складено за Типовими освітніми програмами, розробленими під керівництвом Савченко О.Я., затвердженими наказами МОН України від 08.10.2019 №№1272,1273)

Назва освітньої галузі	Кількість годин на тиждень	
	Предмет	4 кл.
Інваріантний складник		
Мовно-літературна	Українська мова Літературне читання	7
Іншомовна	Англійська мова	3
Математична	Математика	4+1
Природнича, громадянська й історична, соціальна, здоров'язбережувальна	Я досліджую світ (природнича)	2
	Я досліджую світ (громадянська й історична)	0,5
	Я досліджую світ (соціальна, здоров'язбережувальна)	0,5
Технологічна та інформатична	Дизайн і технології	1
	Інформатика	1
Мистецька	Музичне мистецтво	1
	Образотворче мистецтво	1
Фізкультурна*	Фізична культура	3
Усього		25
<i>Варіативний складник</i>		
Додаткові години проведення індивідуальних консультацій та групових занять	Індивідуальні консультації	1
Гранично допустиме тижневе/ річне навчальне навантаження учня		23/805
Сумарна кількість навчальних годин, що фінансуються з бюджету (без урахування поділу на групи)		26/910

Примітка: Години, передбачені для фізичної культури, не враховуються під час визначення гранично допустимого навантаження учнів

IV. ОСВІТНЯ ПРОГРАМА БАЗОВОЇ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ (5 -6 класи)

Освітня програма КЗО «Інгулецький ліцей» ДОР» базової середньої ланки освіти для 5-6 класів (адаптаційний цикл) розроблена відповідно до ст. 33 Закону України «Про освіту», ст. 11 Закону України «Про повну загальну середню освіту», на основі Державного стандарту базової середньої освіти (далі – Державний стандарт), затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 30 вересня 2020 р. № 898 та Типової освітньої програми для 5-6 класів загальної середньої освіти, затвердженої наказом МОН № 235 від 19.02.2021 року.

Мета і завдання освітньої програми базової середньої ланки освіти ґрунтуються на визначеній Законом України «Про освіту» меті повної загальної

середньої освіти, що передбачає всебічний розвиток, виховання і соціалізацію особистості, яка здатна до життя в суспільстві та цивілізованій взаємодії з природою, має прагнення до самовдосконалення і навчання впродовж життя, готова до свідомого життєвого вибору та самореалізації, відповідальності, трудової діяльності та громадянської активності. Досягнення цієї мети забезпечується через формування ключових компетентностей, необхідних кожній людині для успішної життєдіяльності.

Під час розроблення освітньої програми враховано гарантовані державою права щодо академічної, організаційної і кадрової автономії закладу, а також права педагогічних працівників на академічну свободу.

Вимоги до осіб, які можуть розпочинати навчання за освітньою програмою

Навчання за освітньою програмою базової середньої освіти можуть розпочинати учні, які на момент зарахування (переведення) до закладу досягли результатів навчання, визначених у Державному стандарті початкової освіти, що підтверджено відповідним документом (свідоцтвом досягнень, свідоцтвом про здобуття початкової освіти).

У разі відсутності результатів річного оцінювання з будь-яких предметів та/або державної підсумкової атестації за рівень початкової освіти учні повинні пройти відповідне оцінювання упродовж першого семестру навчального року.

Для проведення оцінювання наказом керівника закладу освіти створюється комісія, затверджується її склад (голова та члени комісії), а також графік проведення оцінювання та перелік завдань з навчальних предметів. Протокол оцінювання рівня навчальних досягнень складається за формою згідно з додатком 2 до Положення про індивідуальну форму здобуття загальної середньої освіти, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України 12 січня 2016 року № 8 (у редакції наказу Міністерства освіти і науки України від 10 липня 2019 року № 955), зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 03 лютого 2016 р. за № 184/28314.

Загальний обсяг навчального навантаження на адаптаційному циклі базової середньої освіти, його розподіл між освітніми галузями за роками навчання

Загальний обсяг навчального навантаження для учнів 5-6 класів на адаптаційному циклі (вводиться поетапно) розподіляється між роками навчання, освітніми галузями, обов'язковими та вибірковими освітніми компонентами для закладів із навчанням українською мовою складає 2275 год, що відповідає загальному обсягу навчального навантаження, визначеному у Державному стандарті базової середньої освіти та Типовій освітній програмі для 5-9 класів (додаток 1):

для 5-го класу – 1085 годин/навчальний рік;

для 6-го класу – 1190 годин/навчальний рік.

Загальний обсяг навчального навантаження для закладів з українською мовою навчання

Назва освітньої галузі	Кількість годин на тиждень						
	Навчальне навантаження	5 клас			6 клас		
		рекомендоване	мінімальне	максимальне	рекомендоване	мінімальне	максимальне
Мовно-літературна	на тиждень	11	10	13	11	10	13
	на рік	385	350	455	385	350	455
Математична	на тиждень	5	4	6	5	4	6
	на рік	175	140	210	175	140	210
Природнича	на тиждень	2	1,5	3	2	1,5	3
	на рік	70	52,5	105	140	70	175
Соціальна і здоров'язбережувальна	на тиждень	1,5	1	3	1,5	1	3
	на рік	52,5	35	105	52,5	35	105
Громадянська та історична	на тиждень	1	1	2	2	1,5	3
	на рік	35	35	70	70	52,5	105
Технологічна	на тиждень	2	1	3	2	1	3
	на рік	70	35	105	70	35	105
Інформатична	на тиждень	1,5	1	2	1,5	1	2
	на рік	52,5	35	70	52,5	35	70
Мистецька	на тиждень	2	1	3	2	1	3
	на рік	70	35	105	70	35	105
Фізична культура	на тиждень	3	3	3	3	3	3
	на рік	105	105	105	105	105	105
Усього	на тиждень	29			32		
	на рік	1015			1120		
Додаткові години для вивчення предметів освітніх галузей, вибіркового освітніх компонентів, проведення індивідуальних консультацій та групових занять	на тиждень	2			2		
	на рік	70			70		
Загальна кількість навчальних годин, що фінансуються з бюджету (без урахування поділу на групи)	на тиждень	31			34		
	на рік	1085			1190		
Гранично допустиме річне навантаження учнів	на тиждень	28			31		
	на рік	980			1085		

Навчальний план

Навчальний план на рік розробляється згідно додатка 3 до Типової освітньої програми для 5-6 класів і додається до освітньої програми. У навчальному плані відображено перелік обраних закладом обов'язкових для вивчення навчальних предметів та інтегрованих курсів для реалізації кожної освітньої галузі, розподіл годин на їх вивчення.

Модельні навчальні програми

Модельна навчальна програми визначають орієнтовну послідовність досягнення очікуваних результатів навчання учнів, зміст навчального предмета, інтегрованого курсу та види навчальної діяльності учнів, рекомендовані для використання в освітньому процесі.

Програми обрані з урахуванням потенціалу педагогічного колективу, ресурсного забезпечення закладу, навчально-методичного супроводу програм, особливостей та потреб учнів у досягненні обов'язкових результатів навчання.

Навчальні програми, що розроблені на основі модельних навчальних програм, затверджуються педагогічною радою.

Сукупність модельних та/або навчальних програм в освітній програмі охоплює досягнення учнями результатів навчання з усіх визначених Державним стандартом освітніх галузей.

На основі модельних навчальних програм з предмета/інтегрованого курсу вчитель складає календарно-тематичне планування з урахуванням навчальних можливостей класу: може переносити теми уроків, відповідно до того, як учні засвоїли навчальний матеріал, визначати кількість годин на вивчення окремих тем. Вчитель самостійно вибудовує послідовність формування очікуваних результатів навчання, враховуючи при цьому послідовність розгортання змісту в навчальній програмі.

Календарно-тематичне та поурочне планування складається вчителем у довільній формі, у тому числі з використанням друкованих чи електронних джерел. Формат, обсяг, структура, зміст та оформлення календарно-тематичних та поурочних планів-конспектів є індивідуальною справою вчителя.

5-6 клас

	Назва програми
1.	Модельна навчальна програма "Українська мова» 5-6 клас для ЗЗСО" (авт. Заболотний О.В., Заболотний В.В.)
2.	Модельна навчальна програма "Українська література» 5-6 клас для ЗЗСО", (авт. Яценко Т.О, Качан Т.Б., Тригуб І.А.)
3.	Модельна навчальна програма «Зарубіжна література» 5-9 кл. для ЗЗСО. Автор Ніколенко О.
4.	Модельна навчальна програма «Математика. 5-6 класи» для ЗЗСО, (автор Істер О.С.)
5.	Модельна навчальна програма «Іноземні мови, 5-9 клас» для ЗЗСО, (авт. <i>Редько В. Г., Шаленко О. П., Сотникова С. І., Коваленко О. Я.</i>)
6.	Модельна навчальна програма «Пізнаємо природу. 5-6 класи (інтегрований курс)» для закладів загальної середньої освіти (авт. Коршевнік Т. В)
7.	Модельна навчальна програма «Вступ до історії України та громадянської освіти. 5 клас» для закладів загальної середньої освіти (автори Гісем О.В., Мартинюк О.О.)
8.	Модельна навчальна програма «Географія. 6-9 класи» для закладів загальної середньої освіти (автори Запотоцький С.П., Карпюк Г.І., Гладковський Р.В., Довгань А.І., Совенко В.В., Даценко Л.М., Назаренко Т.Г., Гільберг Т.Г., Савчук І.Г., Нікитчук А.В., Яценко В.С., Довгань Г.Д., Грома В.Д., Горовий О.В.)

9.	Модельна навчальна програма «Здоров'я, безпека та добробут» (5-6 класи), інтегрований курс для ЗЗСО. Автори: Воронцова Т.В., Пономаренко В.С., Лаврентьєва І.В.
10.	Модельна навчальна програма «Етика. 5–6 класи» для закладів загальної середньої освіти (автори Ашортія Є.Д., Бакка Т.В., Желіба О.В., Козіна Л.Є., Мелешенко Т.В., Щупак І.Я.)
11.	Модельна навчальна програма для ЗЗСО «Мистецтво» 5– 9 класи, (автори Масол Л., Коваленко О.)
12.	Модельна навчальна програма «Фізична культура 5-6 класи» (автори: Педан О.С., Коломоець Г. А. , Боляк А. А., Ребрина А. А., Деревянко В. В., Стеценко В. Г., Остапенко О. І., Лакіза О. М., Косик В. М. та інші)
13.	Модельна навчальна програма «Інформатика. 5-6 клас», (авт. Пасічник О. В., Чернікова Л. А.).
14.	Модельна навчальна програма «Технології. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти (автори Ходзицька І.Ю., Горобець О.В., Медвідь О.Ю., Пасічна Т.С, Приходько Ю.М.) «Рекомендовано Міністерством освіти і науки України» (наказ Міністерства освіти і науки України від 12.07.2021 № 795)

Форми організації освітнього процесу

Освітній процес на період запровадження воєнного стану в Україні організовується в безпечному освітньому середовищі та здійснюється з урахуванням вікових особливостей, фізичного, психічного та інтелектуального розвитку дітей, їхніх особливих освітніх потреб.

Освітні методики, технології, форми, методи і засоби навчання вчитель визначає самостійно, враховуючи дистанційну форму навчання та конкретні умови роботи, форми здобуття освіти, наявні необхідні ресурси (навчально-технічні, навчально-методичні, інформаційні), забезпечуючи водночас досягнення конкретних очікуваних результатів, зазначених у навчальних програмах.

Форми і методи роботи повинні сприяти досягненню очікуваних результатів навчання, визначених Держстандартом з кожної освітньої галузі, плекати українську ідентичність, формувати ціннісні орієнтири, ключові компетентності, наскрізні уміння.

Вивчення шкільних предметів учитель спрямовує не лише на засвоєння системи знань, формування вмінь і навичок, а, передусім, особистісний розвиток учня, набуття духовно-морального досвіду, важливого для становлення громадянина і входження його в соціум.

Вчитель виступає учасником та модератором освітнього процесу. Форми організації освітнього процесу можуть уточнюватись та розширюватись упродовж навчального року у змісті окремих предметів за умови виконання вимог Державного стандарту.

Під час організації освітнього процесу із використанням технологій дистанційного навчання або за змішаною формою, педагоги самостійно обирають електронні освітні ресурси, враховуючи їх дидактичну доцільність, фактологічну коректність змісту, відповідність навчальній програмі:

- навчальні заняття, консультації з використанням електронних освітніх платформ (Google Classroom, Google meet);
- електронні освітні ресурси, яким надано гриф МОН;
- електронні освітні ресурси, створені педагогічними працівниками закладу;
- онлайн сервіси та інструменти («Всеукраїнська школа онлайн», тестування на платформах «На урок», «Всеосвіта» тощо);
- віртуальні екскурсії;
- використовують електронний розклад занять, електронний класний журнал/щоденник на платформі «Нові знання».

Навчальні заняття можуть проводитись в синхронному або асинхронному режимі з урахуванням технічних можливостей учителів та учнів.

Педагогічні працівники використовують доступні засоби комунікації (телефонний, поштовий зв'язок тощо) для учнів, які не можуть взяти участь у синхронному режимі взаємодії з поважних причин (стан здоров'я, відсутність доступу (обмежений доступ) до мережі Інтернет або технічних засобів навчання тощо).

За потреби (за заявою батьків) заклад освіти організовує здобуття освіти за індивідуальною освітньою траєкторією. Індивідуальна освітня траєкторія учня реалізується з урахуванням необхідних для цього ресурсів, наявних у закладі та інших суб'єктів освітньої діяльності, зокрема тих, що забезпечують здобуття освіти за мережевою формою здобуття освіти.

Індивідуальна освітня траєкторія учня реалізується на підставі індивідуальної програми розвитку, індивідуального навчального плану (додається до освітньої програми), що розробляється педагогічними працівниками у взаємодії з учнем та/або його батьками, схвалюється педагогічною радою закладу освіти, затверджується його керівником та підписується батьками.

Поділ класів на групи при вивченні окремих предметів здійснюється відповідно до Порядку, затвердженому наказом Міністерства освіти і науки України від 20.02.2002 № 128.

Опис інструментарію оцінювання

Згідно Закону України «Про повну загальну середню освіту» кожен учень має право на справедливе, неупереджене, об'єктивне, незалежне, недискримінаційне та добросовісне оцінювання результатів його навчання незалежно від виду та форми здобуття ним освіти.

Оцінювання учнів 5-6 класів здійснюється відповідно до Методичних рекомендацій, затверджених наказом Міністерства освіти і науки України від 01.04.2022 № 289.

Оцінювання результатів навчання здійснюють за 12-бальною системою, а його результати позначають цифрами від 1 до 12.

За рішенням педагогічної ради, оцінюванню не підлягають результати навчальної діяльності з предметів, курсів варіативної складової навчального плану.

За рішенням педагогічної ради закладу впродовж вересня-жовтня в 5 класі триває адаптаційний період, впродовж якого здійснюється лише позитивне поточне та тематичне оцінювання.

Оцінювання навчальних досягнень учнів з предметів визначається у рівнях (Високий, Достатній, Середній, Початковий) у I семестрі та в балах у II семестрі.

Оцінювання результатів навчання учнів зорієнтоване на ключові компетентності, наскрізні вміння та вимоги до обов'язкових результатів навчання у відповідній освітній галузі, визначені Державним стандартом.

Встановлення відповідності між вимогами до результатів навчання учнів, визначеними Державним стандартом, та показниками їх вимірювання здійснюється відповідно до системи та загальних критеріїв оцінювання результатів навчання учнів, затверджених наказом МОН №289 від 01.04.2022 року.

**Загальні критерії оцінювання результатів навчання учнів 5-6 класів,
які здобувають освіту відповідно до нового Державного стандарту
базової середньої освіти**

Рівні результатів навчання	Бал	Загальна характеристика
I. Початковий	1	Учень/учениця розрізняє об'єкти вивчення
	2	Учень/учениця відтворює незначну частину навчального матеріалу, має нечіткі уявлення про об'єкт вивчення
	3	Учень/учениця відтворює частину навчального матеріалу; з допомогою вчителя виконує елементарні завдання
II. Середній	4	Учень/учениця з допомогою вчителя відтворює основний навчальний матеріал, повторює за зразком певну операцію, дію
	5	Учень/учениця відтворює основний навчальний матеріал, з помилками й неточностями дає визначення понять, формулює правило
	6	Учень/учениця виявляє знання й розуміння основних положень навчального матеріалу; відповідає правильно, але недостатньо осмислено; застосовує знання при виконанні завдань за зразком
III. Достатній	7	Учень/учениця правильно відтворює навчальний матеріал, знає основоположні теорії і факти, наводить окремі власні приклади на підтвердження певних думок, частково контролює власні навчальні дії
	8	Учень/учениця має достатні знання, застосовує вивчений матеріал у стандартних ситуаціях, намагається аналізувати, встановлювати найсуттєвіші зв'язки і залежність між явищами, фактами, робити висновки, загалом контролює власну діяльність; відповіді логічні, хоч і мають неточності
	9	Учень/учениця добре володіє вивченим матеріалом, застосовує знання в стандартних ситуаціях, аналізує й систематизує інформацію, використовує загальновідомі докази із самостійною і правильною аргументацією
IV. Високий	10	Учень/учениця має повні, глибокі знання, використовує їх у практичній діяльності, робить висновки, узагальнення
	11	Учень/учениця має гнучкі знання в межах вимог навчальних програм, аргументовано використовує їх у різних ситуаціях, знаходить інформацію та аналізує її, ставить і розв'язує проблеми

	12	Учень/учениця має системні, міцні знання в обсязі та в межах вимог навчальних програм, усвідомлено використовує їх у стандартних та нестандартних ситуаціях; самостійно аналізує, оцінює, узагальнює опанований матеріал, самостійно користується джерелами інформації, приймає обґрунтовані рішення
--	----	--

Основними видами оцінювання результатів навчання учнів, що проводяться закладом, є: **формувальне, поточне, підсумкове (тематичне, семестрове, річне) оцінювання.**

У 5–6 класах систематично здійснюється формувальне (поточне формувальне) оцінювання (тести, оціночні листи, чек-листи, опитувальники, спільні дошки, карти-знань, схеми, спостереження учнів, форми, таблиці «З–Х–Д» тощо, які базуються на використанні ІКТ), що допомагає відстежувати процес засвоєння компонентів змісту освіти, корегувати технології навчання. Функції поточного контролю – навчальна, мотиваційно-стимулююча.

На кожному уроці проводиться також самооцінювання, взаємооцінювання учнів, оцінювання вчителем із використанням окремих інструментів (карток, шкал, щоденника спостереження вчителя, портфоліо результатів навчальної діяльності учнів тощо). Здійснення зворотного зв'язку з учнями в процесі оцінювання виконаних робіт орієнтує їх на успіх, підтримує й надихає на саморозвиток і вдосконалення.

Тематичне оцінювання здійснюється на основі поточного оцінювання із урахуванням проведених діагностичних (контрольних) робіт, або без проведення подібних робіт залежно від специфіки навчального предмета. Під час виставлення тематичного балу результати перевірки робочих зошитів, не враховуються.

Під час підсумкового (тематичного семестрового, річного) оцінювання встановлюється відповідність здобутих учнями результатів навчання загальним критеріям оцінювання.

Об'єктами поточного оцінювання є очікувані результати навчання, визначені модельною програмою; об'єктами підсумкового оцінювання — обов'язкові результати навчання, зафіксовані в Державному стандарті базової загальної освіти. Оцінювання має бути зорієнтованим на очікувані групи результатів навчання, передбачені навчальною програмою з відповідного предмета або курсу.

Поточне та підсумкове оцінювання результатів навчання учнів здійснюється відповідно до вимог модельних навчальних програм із застосуванням таких основних форм та засобів:

- усної (зокрема шляхом індивідуального, групового та фронтального опитування);

- письмової, у т.ч. графічної (зокрема шляхом виконання діагностичних, самостійних та контрольних робіт, тестування, організації роботи з текстами, діаграмами, таблицями, графіками, схемами, контурними картами тощо);

- цифрової (зокрема шляхом тестування в електронному форматі, відеоконференц-зв'язку);

- практичної (зокрема шляхом організації виконання різних видів експериментальних досліджень та навчальних проєктів, виготовлення виробів, роботи з біологічними об'єктами, хімічними речовинами, тощо).

Семестрове оцінювання здійснюється на основі результатів тематичного оцінювання та контролю груп загальних результатів, відображених у Свідоцтві досягнень, що видається учневі щороку.

Семестровий контроль проводиться з метою перевірки рівня засвоєння навчального матеріалу в обсязі навчальних тем, розділів і підтвердження результатів поточних оцінок, отриманих учнями раніше. Завдання для проведення семестрового контролю складаються на основі програми, охоплюють найбільш актуальні розділи й теми вивченого матеріалу, розробляються вчителем з урахуванням рівня навченості учнів, що дає змогу реалізувати диференційований підхід до навчання. Семестровий контроль може бути комплексним, проводиться у формі тестування тощо. Фіксація записів тематичного та семестрового оцінювання проводиться в окремій колонці без дати.

Річне оцінювання здійснюється на підставі загальної оцінки результатів за I та II семестри. Окремі види контрольних робіт не проводяться. Річна оцінка не обов'язково є середнім арифметичним від оцінок за I та II семестри. Для визначення річної оцінки враховується динаміка особистих навчальних досягнень учня/учениці протягом року. Семестрова та річна оцінки можуть підлягати коригуванню.

Критерії оцінювання за предметами або освітніми галузями розробляються відповідно до загальних критеріїв оцінювання з урахуванням характеристик груп загальних результатів відповідної галузі. Орієнтовні критерії з кожного навчального предмета можуть міститися в навчальних програмах дисциплін і розміщуються на сайті закладу освіти.

Якщо рівень результатів навчання учня (учениці) визначити неможливо з якихось причин, у класному журналі та Свідоцтві досягнень роблять запис «не атестований(а) (н/а)».

Оцінювання результатів навчання учнів з особливими освітніми потребами орієнтоване на учня й передбачає вимірювання його індивідуального прогресу.

Оцінювання навчальних досягнень учнів з особливими освітніми потребами здійснюється відповідно до індивідуальної програми розвитку, що розробляється на основі висновку фахівців інклюзивно-ресурсного центру, де зазначено труднощі функціонування, обмеження життєдіяльності та здоров'я, що можуть впливати на ефективність застосування певних форм оцінювання.

Добір форм оцінювання навчальних досягнень учнів з особливими освітніми потребами здійснюється індивідуально з обов'язковим урахуванням їх можливостей функціонування, життєдіяльності та здоров'я.

При оцінюванні рівня сформованості предметних компетентностей учнів з особливими освітніми потребами вилучаються ті складові (знання, вміння, види діяльності та інше), опанування якими є утрудненим або неможливим для учня з огляду на труднощі функціонування, обмеження життєдіяльності та здоров'я

У рамках академічної свободи педагогічні працівники закладу здійснюють вибір форм, змісту та способу оцінювання залежно від дидактичної мети.

ОСВІТНЯ ПРОГРАМА БАЗОВОЇ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ (7-9 класи)

Освітню програму Комунального закладу освіти «Інгулецький ліцей» Дніпропетровської обласної ради» наказу МОН України від 20.04.2018 № 405 «Про затвердження типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти II ступеня» (таблиця 10 – 7 клас; таблиця 8 – 8, 9 класи).

Загальний обсяг навчального навантаження.

для 7-х класів – 1172,5 годин/навчальний рік,

для 8-х класів – 1207,5 годин/навчальний рік,

для 9-х класів – 1260 годин/навчальний рік.

Детальний розподіл навчального навантаження на тиждень окреслено в навчальному плані закладу (далі – навчальний план).

Повноцінність базової середньої освіти забезпечується реалізацією як інваріантної, так і варіативної складових, які в обов'язковому порядку фінансуються з бюджету.

Зміст варіативної складової конкретизовано з урахуванням індивідуальних освітніх потреб учнів, у якій передбачені години на курси за вибором та факультативи.

Робочий навчальний план основної школи передбачає реалізацію освітніх галузей Базового навчального плану через навчальні предмети. Вони охоплюють інваріантну складову, сформовану на державному рівні, яка є спільною для всіх закладів загальної середньої освіти, та варіативну складову, у якій передбачені додаткові години на навчальні предмети, факультативні заняття.

У 5-7 класах буде вивчатися інтегрований курс: «Мистецтво», а 8-9 класах здобувачі освіти вивчатимуть курс «Мистецтво» (у межах освітньої галузі «Мистецтво»).

Для забезпечення можливостей до здобуття початкової допрофільної підготовки у 8, 9-х класі передбачено поглиблене вивчення математики, української мови та історії.

У класах з поглибленим вивченням окремих предметів використані години варіативної складової на збільшення обсягу годин на вивчення саме цих предметів (8, 9-А, 9-Б класи).

В 7 класі введено факультатив «Географія рідного краю», в 8 класі заплановано факультатив «Дивосвіт української літератури»,

Відповідно до типу закладу загальної середньої освіти та особливостей освітнього процесу навчальний план розроблено за таблицями 8, 10 Типової освітньої програми.

Збереження здоров'я дітей належить до головних завдань школи. Тому формування навичок здорового способу життя та безпечної поведінки здійснюється не лише в рамках предметів «Фізична культура» та «Основи здоров'я», а інтегрується в змісті всіх предметів інваріантної та варіативної складових навчального плану.

Змістове наповнення предмета «Фізична культура» закладом освіти сформоване самостійно з варіативних модулів відповідно до статево - вікових особливостей учнів, їх інтересів, матеріально-технічної бази закладу освіти, кадрового забезпечення, регіональних та народних традицій.

Для недопущення перевантаження учнів необхідно враховувати їх навчання в закладах освіти іншого типу (музичній, спортивній школах). Так, за рішенням педагогічної ради при оцінюванні учнів дозволяється враховувати результати їх навчання з відповідних предметів (музика, фізична культура) у позашкільних закладах.

Відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 23 листопада 2011 року № 1392 «Про затвердження Державного стандарту базової і повної загальної середньої освіти» години фізичної культури не враховуються при визначенні гранично допустимого навантаження учнів.

Гранична наповнюваність класів та тривалість уроків встановлюються відповідно до Закону України «Про повну загальну середню освіту».

Очікувані результати навчання здобувачів освіти

Відповідно до мети та загальних цілей, окреслених у Державному стандарті, визначено завдання, які має реалізувати учитель в рамках кожної освітньої галузі.

Поділ класів на групи при вивченні окремих предметів

Поділ класів на групи при вивченні окремих предметів здійснюється відповідно до наказу Міністерства освіти і науки України від 20.02.2002 №128 «Про затвердження Нормативів наповнюваності груп дошкільних навчальних закладів (ясел-садків) компенсуючого типу, класів спеціальних загальноосвітніх шкіл (шкіл-інтернатів), груп подовженого дня і виховних груп загальноосвітніх навчальних закладів усіх типів(у редакції від 01.09.2016) та Порядку поділу класів на групи при вивченні окремих предметів у загальноосвітніх навчальних закладах», зареєстрованого в Міністерстві юстиції України від 6 березня 2002 року за №229/6517 (зі змінами), листа МОН України №1/9-322 від 18.05.2018 «Роз'яснення щодо порядку поділу класів на групи при вивченні окремих предметів у ЗНЗ в умовах повної або часткової інтеграції різних освітніх галузей».

Ключові компетентності здобувачів освіти 7-9-х класів

1. Спілкування державною (і рідною — у разі відмінності) мовами.
2. Спілкування іноземними мовами.
3. Математична компетентність.
4. Основні компетентності у природничих науках і технологіях.
5. Інформаційно-цифрова компетентність.
6. Уміння вчитися впродовж життя.
7. Ініціативність і підприємливість.
8. Соціальна і громадянська компетентності.
9. Обізнаність і самовираження у сфері культури.
10. Екологічна грамотність і здорове життя.

Наскрізнi лiнii здобувачiв освiти 7-9-х класiв

Такi ключовi компетентностi, як умiння вчитися, iнiцiативностi та iдприємливостi, екологiчна грамотностi та здоровий спосiб життя, соцiальна та громадянська компетентностi можуть формуватися вiдразу засобами усiх предметiв. Виокремлення в навчальних програмах таких наскрiзних лiнii ключових компетентностей як «Екологiчна безпека й сталий розвиток», «Громадянська вiдповiдальностi», «Здоров'я i безпека», «Iдприємливостi i фiнансова грамотностi» спрямоване на формування в учнiв здатностi застосовувати знання й умiння у реальних життєвих ситуацiях. Наскрiзнi лiнii є засобом iнтеграцiї ключових i загальнопредметних компетентностей, окремих предметiв та предметних циклiв; iх необхiдно враховувати при формуваннi шкiльного середовища. Наскрiзнi лiнii є соцiально значимими надпредметними темами, якi допомагають формуванню в учнiв уявлень про суспiльство в цiлому, розвивають здатностi застосовувати отриманi знання у рiзних ситуацiях.

Навчання за наскрiзними лiнiями реалiзується насамперед через:

- органiзацiю навчального середовища — змiст та цiлi наскрiзних тем враховуються при формуваннi духовного, соцiального i фiзичного середовища навчання;

- окреми предмети — виходячи iз наскрiзних тем, при вивченнi предмета проводяться вiдповiднi трактовки, приклади i методи навчання, реалiзуються надпредметнi, мiжкласовi та загальношкiльнi проекти. Роль окремих предметiв при навчаннi за наскрiзними темами рiзна i залежить вiд цiлей i змiсту окремого предмета та вiд того, наскiльки тiсно той чи iнший предметний цикл пов'язаний iз конкретною наскрiзною темою;

- предмети за вибором;

- роботу в проектах;

- позакласну освiтню дiяльностi i роботу гурткiв.

Наскрiзна лiнiя	Як реалiзується певна наскрiзна лiнiя в закладi
Екологiчна безпека й сталий розвиток	Реалiзацiя предметiв iнварiантної складової робочого навчального плану: «Природознавство», «Бiологiя», «Географiя», «Фiзика», «Хiмiя», «Основи здоров'я». Впровадження курсiв за вибором, спецкурсiв, факультативiв.
Громадянська вiдповiдальностi	Реалiзацiя предметiв iнварiантної складової робочого навчального плану: «Українська мова»,

	«Історія України», «Всесвітня історія», «Правознавство». Впровадження курсів за вибором, спецкурсів, факультативів
Здоров'я і безпека	Реалізація предметів інваріантної складової робочого навчального плану: «Природознавство», «Біологія», «Фізична культура», «Основи здоров'я». Впровадження курсів за вибором, спецкурсів, факультативів, гурткових занять.
Підприємливість і фінансова грамотність	Реалізація предметів інваріантної складової робочого навчального плану: «Математика», «Алгебра», «Геометрія», «Фізика», «Хімія». Впровадження курсів за вибором, спецкурсів, факультативів.

Освітні галузі

Освітню програму Комунального закладу освіти «Інгулецький ліцей» Дніпропетровської обласної ради» для 7-9 класів укладено за сьома основними освітніми галузями.

Форми організації освітнього процесу

У 5-9 класах очікувані результати навчання, окреслені в межах кожної галузі, досяжні, якщо використовувати інтерактивні форми й методи навчання.

Основними формами організації освітнього процесу є різні типи уроку:
формування компетентностей;
розвитку компетентностей;
перевірки та/або оцінювання досягнення компетентностей;
корекції основних компетентностей;
комбінований урок.

Також формами організації освітнього процесу можуть бути проєктна діяльність, інтегровані уроки, інтерактивні заняття у формі ділових ігор, заняття-практикуми, дослідно-експериментальні заняття, екскурсії, віртуальні подорожі, уроки-семінари, конференції, форуми, спектаклі, брифінги, квести, інтерактивні уроки тощо.

З метою засвоєння нового матеріалу та розвитку компетентностей проводяться навчально-практичні заняття. Ця форма організації освітньої

діяльності поєднує виконання різних практичних вправ, дослідницьких робіт відповідно до змісту окремих предметів, менш регламентована й має акцент на більшій самостійності здобувачів освіти в експериментальній та практичній діяльності.

Форми організації освітнього процесу можуть уточнюватися та розширюватися в змісті окремих предметів за умови виконання державних вимог Державного стандарту та окремих предметів протягом навчального року та, враховуючи безпекову ситуацію в Україні.

Вибір форм і методів навчання вчитель визначає самостійно, враховуючи конкретні умови роботи, забезпечуючи водночас досягнення конкретних очікуваних результатів, зазначених у навчальних програмах окремих предметів.

Перелік навчальних програм для школи II ступеня (затверджені наказами МОН від 07.06.2017 №804, від 23.10.2017 №1407 та від 21.02.2019 №236, наказом Міністерства освіти і науки України від 12 липня 2021 року № 795, від 14.08.2023 №1/12038

7-9 клас

№ п/п	Назва навчальної програми
1.	Програми для загальноосвітніх навчальних закладів «Українська мова. 5-9 класи» (5-8 класи) https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serednya/programy-5-9-klas/onovlennya-12-2017/11.-ukrayinska-mova-onovlena-programa-dlya-5-9-kl.docx
2.	Українська мова. Програми для загальноосвітніх навчальних закладів (класів) з поглибленим вивченням української мови (9 клас)
3.	Програми для загальноосвітніх навчальних закладів «Українська література. 5-9 класи» (5-8 класи) https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serednya/programy-5-9-klas/onovlennya-12-2017/na-sajt-ukrayinska-literatura-5-9-z-chervonimdoc-2.pdf
4.	Українська література. Програми для загальноосвітніх навчальних закладів (класів) з поглибленим вивченням української літератури (9 клас)
5.	Навчальні програми з іноземних мов для загальноосвітніх навчальних закладів і спеціалізованих шкіл із поглибленим вивченням іноземних мов 5 – 9 класи Англійська мова https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serednya/programy-5-9-klas/programi-inozemni-movi-5-9-12.06.2017.pdf
6.	Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів «Зарубіжна література. 5-9 класи» (колектив авторів, керівник колективу Ніколенко О.М.) https://mon.gov.ua/ua/osvita/zagalna-serednya-osvita/navchalni-programi/navchalni-programi-5-9-klas
7.	Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів «Історія України. Всесвітня історія. 5-9 класи» https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serednya/programy-5-9-klas/onovlennya-12-2017/14.history-5-9klas-21.05.2017-finish.doc
8.	Навчальна програма з основ правознавства для 9 класу загальноосвітніх навчальних закладів (авт. Ремех Т.О. Муза О.В., Євтушенко Р.І., Сутковий В.Л., Зорнік Т.С., Лоха Л.О., Силенко В.В.) https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serednya/programy-5-9-klas/onovlennya-12-2017/pravoznavstvo-9-8.docx

9.	<p>Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів «Мистецтво. 5-9 класи» (8-9 класи)</p> <p>https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serednya/programy-5-9-klas/onovlennya-12-2017/9-mistecztvo-5-9.docx</p>
10.	<p>Музичне мистецтво. Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів «Мистецтво. 5-9 класи» (5-7 класи)</p> <p>https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serednya/programy-5-9-klas/onovlennya-12-2017/9-mistecztvo-5-9.docx</p>
11.	<p>Образотворче мистецтво. Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів «Мистецтво. 5-9 класи» (5-7 класи)</p> <p>https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serednya/programy-5-9-klas/onovlennya-12-2017/9-mistecztvo-5-9.docx</p>
12.	<p>Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів «Математика. 5–9 класи» (колектив авторів)</p> <p>https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serednya/programy-5-9-klas/onovlennya-12-2017/5-programa-z-matematiki.docx</p>
13.	<p>Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів «Природознавство» (колектив авторів)</p> <p>https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serednya/programy-5-9-klas/onovlennya-12-2017/12.prirodoznavstvo.docx</p>
14.	<p>Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів «Біологія. 6-9 класи»</p> <p>https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serednya/programy-5-9-klas/onovlennya-12-2017/15.biologiya-6-9.docx</p>
15.	<p>Навчальні програми для загальноосвітніх навчальних закладів. Географія.</p> <p>https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serednya/programy-5-9-klas/geografiya-6-9-14.07.2017.pdf</p>
16.	<p>Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів «Фізика. 7-9 класи»</p> <p>https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serednya/programy-5-9-klas/onovlennya-12-2017/7-fizika.doc</p>
17.	<p>Програма для загальноосвітніх навчальних закладів «Хімія. 7-9 класи» (колектив авторів)</p> <p>https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serednya/programy-5-9-klas/onovlennya-12-2017/10-ximiya-7-9.doc</p>
18.	<p>Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів «Трудове навчання. 5-9 класи»</p> <p>https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serednya/programy-5-9-klas/onovlennya-12-2017/2-trudove-navchannya-5-9.doc</p>
19.	<p>Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів «Інформатика. 5–9 класи» (для учнів, які вивчали інформатику в 2-4 класах) (колектив авторів)</p> <p>https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serednya/programy-5-9-klas/onovlennya-12-2017/8-informatika.docx</p>
20.	<p>Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів «Основи здоров'я. 5-9 класи» (автори Бойченко Т.Є. та інші)</p> <p>https://mon.gov.ua/ua/osvita/zagalna-serednya-osvita/navchalni-programi/navchalni-programi-5-9-klas</p>
21.	<p>Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів «Фізична культура. 5-9 класи» (автори Круцевич Т.Ю. та інші)</p> <p>https://mon.gov.ua/ua/osvita/zagalna-serednya-osvita/navchalni-programi/navchalni-programi-5-9-klas</p>

РОБОЧИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ПЛАН
комунального закладу освіти «Інгулецький ліцей»
Дніпропетровської обласної ради» на 2023-2024 навчальний рік

5-ті, 6-ті класи – за Типовою освітньою програмою закладів загальної середньої освіти,
затвердженою наказом МОН України від 19.02.2021 № 235

Освітні галузі	Назви предметів та галузевих інтегрованих курсів	Кількість годин на тиждень у класах	
		5	6
Мовно-літературна	Українська мова	4	4
	Українська література	2	2
	Зарубіжна література	1,5+0,5	1,5+0,5
	Іноземна мова (англійська)	3,5+0,5	3,5+0,5
Математична	Математика	5	5
Природнича	Інтегрований курс «Пізнаємо природу»	2	2
	Географія		2
Соціальна і здоров'язбережувальна	Інтегрований курс «Здоров'я, безпека та добробут»	1	1
	Етика	1	1
Громадянська та історична	Вступ до історії України та громадянської освіти	1	
	Історія України. Всесвітня історія		2
Інформатична	Інформатика	2	2
Технологічна	Технології	2	2
Мистецька	Мистецтво	1	1
Фізична культура	Фізична культура	3	3
Разом (без фізичної культури+фізична культура)		27+3	30+3
Додаткові години для вивчення предметів освітніх галузей, курсів за вибором, проведення індивідуальних консультацій та групових занять		2	
Міжгалузеві інтегровані курси			
STEM-LAB		1	1
Гранично допустиме навчальне навантаження		28	31
Всього (без фізичної культури+фізична культура без урахування поділу класу на групи)		28+3	31+3

Примітка: 1. Години фізичної культури не враховуються при визначенні гранично допустимого навантаження учнів

РОБОЧИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ПЛАН
комунального закладу освіти «Інгулецький ліцей»
Дніпропетровської обласної ради» на 2023-2024 навчальний рік
7, 8, 9 – за Типовою освітньою програмою закладів загальної середньої освіти II ступеня,
затвердженою наказом МОН України від 20.04.2018 № 405
(таблиця 10 для 7 класу, таблиця 8 для 8, 9 класів)

Освітні галузі	Навчальні предмети	Кількість годин на тиждень у класах			
		7	8	9-А	9-Б
	Українська мова	2,5+0,5	2+1	2	2+1
	Українська літ-ра	2	2+0,5	2	2+0,5
	Іноземна мова (англ.)	3	3	3	3
	Друга іноземна мова (німецька)	2			
	Зарубіжна література	2	2	2	2
Суспільство знавство	Історія України	1	1,5+0,5	1,5	1,5+0,5
	Всесвітня історія	1	1+0,5	1	1
	Основи правознавства			1	1
Мистецтво	Інтегрований курс «Мистецтво»	1			
	Мистецтво		1	1	1
Математика	Математика				
	Алгебра	2	2+1	2+2	2+1
	Геометрія	2	2	2+1	2
Природознав ство	Біологія	2	2	2	2
	Природознавство				
	Географія	2	2	1,5	1,5
	Фізика	2	2	3	3
	Хімія	1,5+0,5	2	2	2
Технології	Трудове навчання	1	1	1	1
	Інформатика	1	2	2	2
Здоров'я і фізична культура	Основи здоров'я	1	1	1	1
	Фізична культура	3	3	3	3
Години на вивчення спеціалізованих навчальних предметів, курсів			3,5	3	3
Разом		30+3	32+3	33+3	33+3
Додатковий час на предмети, факультативи, індивідуальні заняття та консультації		2,5	1		
Факультативи, спецкурси		0,5	0,5		
Фак-в «Дивосвіт української літератури»			0,5		
Фак-в «Географія рідного краю»		0,5			
Індивідуальні консультації			0,5		
Фізика			0,5		
Граничне допустиме навантаження		32	33	33	33
Всього (без урахування поділу класів на групи)		30,5+3	33+3	33+3	33+3

Примітка: 1. Години фізичної культури не враховуються при визначенні гранично допустимого навантаження учнів

V. ОСВІТНЯ ПРОГРАМА ПРОФІЛЬНОЇ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ (10-11 класи)

Загальний обсяг навчального навантаження та орієнтовна тривалість і можливі взаємозв'язки освітніх галузей, предметів, дисциплін. Загальний обсяг навчального навантаження здобувачів профільної середньої освіти для 10-11-х класів складає 2660 годин/навчальний рік: для 10-х класів – 1330 годин/навчальний рік, для 11-х класів – 1330 годин/навчальний рік. Детальний розподіл навчального навантаження на тиждень окреслено у навчальному плані школи III ступеня.

Освітня програма містить навчальний план, де зазначено: загальний обсяг навчального навантаження та тижневі години на вивчення базових предметів, вибірково-обов'язкових предметів, профільних предметів і спеціальних курсів, а також передбачає години на факультативи, індивідуальні заняття.

Навчальний план містить перелік базових предметів, який включає окремі предмети філологічного та математично-природничого циклів.

До базових предметів належать: «Українська мова», «Українська література», «Зарубіжна література», «Іноземна мова», «Історія України», «Всесвітня історія», «Громадянська освіта», «Математика», вивчення окремих природничих дисциплін: «Фізика і астрономія», «Біологія і екологія», «Хімія», «Географія», «Фізична культура», «Захист Вітчизни».

За модульним принципом буде реалізовано і зміст базового предмета «Фізика і астрономія», «Біологія і екологія». Розподіл годин між модулями фізики та модулем астрономії, біології і екології здійснюватиметься відповідно до навчальних програм.

Реалізація змісту освіти, визначеного Державним стандартом, також забезпечується вибірково-обов'язковими предметами («Інформатика», «Технології», «Мистецтво»), що будуть вивчатися на рівні стандарту. Із запропонованого переліку учні обрали два предмети - інформатику та мистецтво. Частина навчальних годин навчального плану призначено для забезпечення профільного спрямування навчання в старшій школі. Профіль навчання організовано закладом освіти з урахуванням можливостей забезпечити якісну його реалізацію: 10 клас – профільне вивчення української мови та історії, 11-А клас – профільне вивчення математики, 11-Б клас - української мови та історії.

Зміст профілю навчання реалізується системою окремих предметів і курсів:

- базові та вибірково-обов'язкові предмети, що вивчаються на рівні стандарту;

- профільні предмети (їх перелік з орієнтовною кількістю тижневих годин подано в *таблиці 3*), що вивчаються на профільному рівні;

- курси за вибором, до яких належать спеціальні і факультативні курси.

Рішення про розподіл годин для відповідного профілю навчання прийнято враховуючи освітні потреби учнів, регіональні особливості, кадрове забезпечення, матеріально-технічну базу тощо.

У процесі складання власного навчального плану адміністрацією школи враховано, що:

профіль навчання передбачає можливість вивчення профільних предметів: української мови та літератури, математики, історії;

кількість годин для вивчення профільного предмета складається з кількості годин, відведених навчальним планом закладу освіти на вивчення відповідних базових предметів, і кількості годин, передбачених на профільні предмети;

залишок навчальних годин, передбачених на вивчення профільних предметів, заклад освіти використовує для збільшення кількості годин на вивчення базових предметів, для вивчення спеціальних і факультативних курсів, індивідуальних консультацій.

Курси за вибором реалізуються за рахунок додаткових годин, передбачених у додатку 1.

Факультативні курси є засобом задоволення пізнавальних інтересів та освітніх потреб учнів у галузях, які пов'язані з обраним профілем навчання. Факультативні курси реалізуються за рахунок додаткових годин, передбачених планом.

Очікувані результати навчання здобувачів освіти. Відповідно до мети та загальних цілей, окреслених у Державному стандарті, визначено завдання, які має реалізувати вчитель/вчителька у рамках кожної освітньої галузі. Результати навчання повинні робити внесок у формування ключових компетентностей учнів.

№ з/п	Ключові компетентності	Компоненти
1	Спілкування державною (і рідною — у разі відмінності) мовами	<p>Уміння: ставити запитання і розпізнавати проблему; міркувати, робити висновки на основі інформації, поданої в різних формах (у текстовій формі, таблицях, діаграмах, на графіках); розуміти, пояснювати і перетворювати тексти задач (усно і письмово), грамотно висловлюватися рідною мовою; доречно та коректно вживати в мовленні термінологію з окремих предметів, чітко, лаконічно та зрозуміло формулювати думку, аргументувати, доводити правильність тверджень; уникнення невнормованих іншомовних запозичень у спілкуванні на тематику окремого предмета; поповнювати свій словниковий запас.</p> <p>Ставлення: розуміння важливості чітких та лаконічних формулювань.</p> <p>Навчальні ресурси: означення понять, формулювання властивостей, доведення правил, теорем.</p>
2	Спілкування іноземними мовами	<p>Уміння: здійснювати спілкування в межах сфер, тем і ситуацій, визначених чинною навчальною програмою; розуміти на слух зміст автентичних</p>

		<p>текстів; читати і розуміти автентичні тексти різних жанрів і видів із різним рівнем розуміння змісту; здійснювати спілкування у письмовій формі відповідно до поставлених завдань; використовувати у разі потреби невербальні засоби спілкування за умови дефіциту наявних мовних засобів; обирати й застосовувати доцільні комунікативні стратегії відповідно до різних потреб.</p> <p>Ставлення: критично оцінювати інформацію та використовувати її для різних потреб; висловлювати свої думки, почуття та ставлення; ефективно взаємодіяти з іншими усно, письмово та за допомогою засобів електронного спілкування; ефективно користуватися навчальними стратегіями для самостійного вивчення іноземних мов; адекватно використовувати досвід, набутий у вивченні рідної мови та інших навчальних предметів, розглядаючи його як засіб усвідомленого оволодіння іноземною мовою.</p> <p>Навчальні ресурси: підручники, словники, довідкова література, мультимедійні засоби, адаптовані іншомовні тексти.</p>
3	Математична компетентність	<p>Уміння: оперувати текстовою та числовою інформацією; встановлювати відношення між реальними об'єктами навколишньої дійсності (природними, культурними, технічними тощо); розв'язувати задачі, зокрема практичного змісту; будувати і досліджувати найпростіші математичні моделі реальних об'єктів, процесів і явищ, інтерпретувати та оцінювати результати; прогнозувати в контексті навчальних та практичних задач; використовувати математичні методи у життєвих ситуаціях.</p> <p>Ставлення: усвідомлення значення математики для повноцінного життя в сучасному суспільстві, розвитку технологічного, економічного й оборонного потенціалу держави, успішного вивчення інших предметів.</p> <p>Навчальні ресурси: розв'язування математичних задач, і обов'язково таких, що моделюють реальні життєві ситуації.</p>
4	Основні компетентності у	<p>Уміння: розпізнавати проблеми, що виникають у довкіллі; будувати та досліджувати природні явища й</p>

	природничих науках і технологіях	процеси; послуговуватися технологічними пристроями. Ставлення: усвідомлення важливості природничих наук як універсальної мови науки, техніки та технологій. усвідомлення ролі наукових ідей у сучасних інформаційних технологіях Навчальні ресурси: складання графіків та діаграм, які ілюструють функціональні залежності результатів впливу людської діяльності на природу.
5	Інформаційно-цифрова компетентність	Уміння: структурувати дані; діяти за алгоритмом та складати алгоритми; визначати достатність даних для розв'язання задачі; використовувати різні знакові системи; знаходити інформацію та оцінювати її достовірність; доводити істинність тверджень. Ставлення: критичне осмислення інформації та джерел її отримання; усвідомлення важливості інформаційних технологій для ефективного розв'язування математичних задач. Навчальні ресурси: візуалізація даних, побудова графіків та діаграм за допомогою програмних засобів.
6	Уміння вчитися впродовж життя	Уміння: визначати мету навчальної діяльності, відбирати й застосовувати потрібні знання та способи діяльності для досягнення цієї мети; організувати та планувати свою навчальну діяльність; моделювати власну освітню траєкторію, аналізувати, контролювати, коригувати та оцінювати результати своєї навчальної діяльності; доводити правильність власного судження або визнавати помилковість. Ставлення: усвідомлення власних освітніх потреб та цінності нових знань і вмінь; зацікавленість у пізнанні світу; розуміння важливості вчитися впродовж життя; прагнення до вдосконалення результатів своєї діяльності. Навчальні ресурси: моделювання власної освітньої траєкторії.
7	Ініціативність і підприємливість	Уміння: генерувати нові ідеї, вирішувати життєві проблеми, аналізувати, прогнозувати, ухвалювати оптимальні рішення; використовувати критерії раціональності, практичності, ефективності та точності, з метою вибору найкращого рішення; аргументувати та захищати свою позицію, дискутувати; використовувати різні стратегії,

		<p>шукаючи оптимальних способів розв'язання життєвого завдання.</p> <p>Ставлення: ініціативність, відповідальність, упевненість у собі; переконаність, що успіх команди – це й особистий успіх; позитивне оцінювання та підтримка конструктивних ідей інших.</p> <p>Навчальні ресурси: завдання підприємницького змісту (оптимізаційні задачі).</p>
8	Соціальна і громадянська компетентності	<p>Уміння: висловлювати власну думку, слухати і чути інших, оцінювати аргументи та змінювати думку на основі доказів; аргументувати та відстоювати свою позицію; ухвалювати аргументовані рішення в життєвих ситуаціях; співпрацювати в команді, виділяти та виконувати власну роль в командній роботі; аналізувати власну економічну ситуацію, родинний бюджет; орієнтуватися в широкому колі послуг і товарів на основі чітких критеріїв, робити споживчий вибір, спираючись на різні дані.</p> <p>Ставлення: ощадливість і поміркованість; рівне ставлення до інших незалежно від статків, соціального походження; відповідальність за спільну справу; налаштованість на логічне обґрунтування позиції без передчасного переходу до висновків; повага до прав людини, активна позиція щодо боротьби із дискримінацією.</p> <p>Навчальні ресурси: завдання соціального змісту.</p>
9	Обізнаність і самовираження у сфері культури	<p>Уміння: грамотно і логічно висловлювати свою думку, аргументувати та вести діалог, враховуючи національні та культурні особливості співрозмовників та дотримуючись етики спілкування й взаємодії; враховувати художньо-естетичну складову при створенні продуктів своєї діяльності (малюнків, текстів, схем тощо).</p> <p>Ставлення: культурна самоідентифікація, повага до культурного розмаїття в глобальному суспільстві; усвідомлення впливу окремого предмета на людську культуру та розвиток суспільства.</p> <p>Навчальні ресурси: математичні моделі в різних видах мистецтва.</p>
10	Екологічна грамотність і здорове життя	<p>Уміння: аналізувати і критично оцінювати соціально-економічні події в державі на основі різних даних; враховувати правові, етичні, екологічні і соціальні</p>

		<p>наслідки рішень; розпізнавати, як інтерпретації результатів вирішення проблем можуть бути використані для маніпулювання.</p> <p>Ставлення: усвідомлення взаємозв'язку окремого предмета та екології на основі різних даних; ощадне та бережливе відношення до природних ресурсів, чистоти довкілля та дотримання санітарних норм побуту; розгляд порівняльної характеристики щодо вибору здорового способу життя; власна думка та позиція до зловживань алкоголю, нікотину тощо.</p> <p>Навчальні ресурси: навчальні проекти, завдання соціально-економічного, екологічного змісту; задачі, які сприяють усвідомленню цінності здорового способу життя.</p>
--	--	--

Навчання за наскрізними лініями буде реалізовуватись насамперед через:

- організацію навчального середовища — зміст та цілі наскрізних тем враховуються при формуванні духовного, соціального і фізичного середовища навчання;

- окремі предмети — виходячи із наскрізних тем при вивченні предмета проводяться відповідні трактовки, приклади і методи навчання, реалізуються надпредметні та загальношкільні проекти. Роль окремих предметів при навчанні за наскрізними темами різна і залежить від цілей і змісту окремого предмета та від того, наскільки тісно той чи інший предметний цикл пов'язаний із конкретною наскрізною темою;

- предмети за вибором;

- роботу в проектах;

- позакласну навчальну роботу і роботу гуртків.

Необхідною умовою формування компетентностей є діяльнісна спрямованість навчання, яка передбачає постійне включення учнів до різних видів педагогічно доцільної активної навчально-пізнавальної діяльності, а також практична його спрямованість. Доцільно, де це можливо, не лише показувати виникнення факту із практичної ситуації, а й по можливості створювати умови для самостійного виведення нового знання, перевірки його на практиці і встановлення причинно-наслідкових зв'язків шляхом створення проблемних ситуацій, організації спостережень, дослідів та інших видів діяльності.

Вимоги до осіб, які можуть розпочинати здобуття профільної середньої освіти. Профільна середня освіта здобувається, як правило, після здобуття базової середньої освіти. Діти, які здобули базову середню освіту та успішно склали державну підсумкову атестацію, розпочинають здобуття профільної середньої освіти цього ж навчального року.

Освітню програму укладено за такими освітніми галузями: мови і літератури; суспільствознавство; мистецтво; математика; природознавство; інформатика; здоров'я і фізична культура.

Рекомендовані форми організації освітнього процесу.

Основними формами організації освітнього процесу є різні типи уроку:

- формування компетентностей;
- розвитку компетентностей;
- перевірки та/або оцінювання досягнення компетентностей;
- корекції основних компетентностей;
- комбінований урок.

Також формами організації освітнього процесу можуть бути екскурсії, віртуальні подорожі, уроки-семінари, конференції, форуми, спектаклі, брифінги, квести, інтерактивні уроки, інтегровані уроки, проблемний урок, відео-уроки, прес-конференції, ділові ігри тощо.

Для конференції, дискусії вчителем або учнями визначаються теми доповідей учнів, основні напрями самостійної роботи.

Консультації проводяться з учнями, які не були присутні на попередніх уроках або не зрозуміли, не засвоїли зміст окремих предметів.

З метою засвоєння нового матеріалу та розвитку компетентностей крім уроку проводяться навчально-практичні заняття. Ця форма організації поєднує виконання різних практичних вправ, експериментальних робіт відповідно до змісту окремих предметів, менш регламентована й має акцент на більшій самостійності учнів в експериментальній та практичній діяльності. Досягнуті компетентності учні можуть застосувати на практичних заняттях і заняттях практикуму. Експериментальні завдання, передбачені змістом окремих предметів, виконуються на заняттях із практикуму (виконання експериментально-практичних робіт). Оглядова конференція (для 10-х класів) повинна передбачати обговорення ключових положень вивченого матеріалу, учнем розкриваються нові узагальнюючі підходи до його аналізу.

Оглядова конференція може бути комплексною, тобто реалізувати міжпредметні зв'язки в узагальненні й систематизації навчального матеріалу.

Оглядова екскурсія припускає цілеспрямоване ознайомлення учнів з об'єктами та спостереження процесів з метою відновити та систематизувати раніше отримані знання.

Учням, які готуються здавати заліки або іспити можливе проведення оглядових консультацій, які виконують коригувальну функцію, допомагаючи учням зорієнтуватися у змісті окремих предметів.

Консультація будується за принципом питань і відповідей.

Перевірка та/або оцінювання досягнення компетентностей крім уроку може здійснюватися у формі заліку, співбесіди, контрольного навчально-практичного заняття.

Залік як форма організації проводиться для перевірки якості засвоєння учнями змісту предметів, досягнення компетентностей. Співбесіда, як і залік, тільки у формі індивідуальної бесіди, проводиться з метою з'ясувати рівень досягнення компетентностей.

Практичні заняття та заняття практикуму також можуть будуватися з метою реалізації контрольних функцій освітнього процесу. На цих заняттях учні

самостійно виготовляють вироби, проводять виміри та звітують за виконану роботу.

Учні можуть самостійно знімати та монтувати відеофільми (під час відео-уроку) за умови самостійного розроблення сюжету фільму, підбору матеріалу, виконують самостійно розподілені ролі та аналізують виконану роботу.

Форми організації освітнього процесу можуть уточнюватись та розширюватись у змісті окремих предметів за умови виконання державних вимог Державного стандарту та окремих предметів протягом навчального року, враховуючи безпекову ситуацію в Україні.

Вибір форм і методів навчання вчитель визначає самостійно, враховуючи конкретні умови роботи, забезпечуючи водночас досягнення конкретних очікуваних результатів, зазначених у навчальних програмах окремих предметів.

Перелік навчальних програм для школи III рівня

Опис та інструменти системи внутрішнього забезпечення якості освіти.

№	Назва навчальної програми	Рівень вивчення
1	Українська мова	Рівень стандарту
2	Українська мова	Профільний рівень
3	Українська література	Рівень стандарту
4	Зарубіжна література	Рівень стандарту
5	Англійська мова	Рівень стандарту
6	Німецька мова	Рівень стандарту
7	Історія України	Рівень стандарту
8	Історія України	Профільний рівень
9	Всесвітня історія	Рівень стандарту
10	Всесвітня історія	Профільний рівень
11	Громадянська освіта	Рівень стандарту
12	Математика (алгебра і початки аналізу, геометрія)	Рівень стандарту
13	Математика (алгебра і початки аналізу, геометрія)	Профільний рівень
14	Біологія і екологія	Рівень стандарту
15	Географія	Рівень стандарту
16	Фізика і астрономія (авторський колектив під керівництвом Локтева В.М.)	Рівень стандарту
17	Хімія	Рівень стандарту
18	Фізична культура	Рівень стандарту
19	Захист України	Рівень стандарту
20	Інформатика	Рівень стандарту
21	Мистецтво	Рівень стандарту

Система внутрішнього забезпечення якості складається з наступних компонентів:

- кадрове забезпечення освітньої діяльності;
- навчально-методичне забезпечення освітньої діяльності;
- матеріально-технічне забезпечення освітньої діяльності;
- якість проведення навчальних занять;
- моніторинг досягнення учнями результатів навчання (компетентностей).

Завдання системи внутрішнього забезпечення якості освіти:

- оновлення методичної бази освітньої діяльності;

- контроль за виконанням навчальних планів та освітньої програми, якістю знань, умінь і навичок учнів, розробка рекомендацій щодо їх покращення;
- моніторинг та оптимізація соціально-психологічного середовища закладу освіти;
- створення необхідних умов для підвищення фахового кваліфікаційного рівня педагогічних працівників.

Освітня програма закладу передбачає досягнення учнями результатів навчання (компетентностей), визначених Державним стандартом.

Окрім освітніх компонентів для вільного вибору учнів, які є обов'язковими, за рішенням закладу вона може містити інші компоненти, зокрема корекційно-розвитковий складник для осіб з особливими освітніми потребами.

РОБОЧИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ПЛАН

комунального закладу освіти «Інгулецький ліцей»

Дніпропетровської обласної ради» на 2023-2024 навчальний рік

10 класи - за Типовою освітньою програмою закладів загальної середньої освіти III ступеня , затвердженою наказом МОН України від 28.11.2019 № 1493 (таблиця 2,3)

<i>Навчальні предмети</i>	<i>Кількість годин на тиждень у класах</i>
	10 Профільні предмети: Українська мова Історія
<i>Інваріантна складова</i>	
Українська мова	2+2
Українська література	2
Іноземна мова (англ.)	2
Зарубіжна література	1+1
Історія України	1,5+1,5
Всесвітня історія	2+1
Громадянська освіта	2-1
Алгебра	2
Геометрія	1+1
Біологія та екологія	2
Географія	1,5
Фізика	3
Хімія	1,5
Фізична культура	3
Захист України	1,5
Вибірково-обов'язкові предмети	3
Інформатика	1,5
Мистецтво	1,5-0,5
Разом	36

Додаткові години на профільні предмети, окремі базові предмети),)	8-6
Спеціальні курси, факультативні курси та індивідуальні консультації	2
Спецкурс «Стилістика сучасної української мови»	0,5
Фак-тив «Розв'язування задач з параметрами»»	0,5
Індивідуальні консультації з математики	1
Граничне допустиме навантаження на 1 учня	33
Всього фінансується	38

Примітка: 1. Години фізичної культури не враховуються при визначенні гранично допустимого навантаження учнів.

РОБОЧИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ПЛАН

комунального закладу освіти «Інгулецький ліцей»

Дніпропетровської обласної ради» на 2023-2024 навчальний рік

11 класи - за Типовою освітньою програмою закладів загальної середньої освіти III ступеня, затвердженою наказом МОН України від 28.11.2019 № 1493 (таблиця 2,3)

<i>Навчальні предмети</i>	<i>Кількість годин на тиждень у класах</i>	
	11-А Профільний предмет Математика	11-Б Профільні предмети: Історія Українська мова
<i>Інваріантна складова</i>		
Українська мова	2	2+2
Українська література	2	2
Іноземна мова (англ.)	2	2
Зарубіжна література	1	1+1
Історія України	1,5	1,5+1,5
Всесвітня історія	1	1+2
Алгебра	3+3	2
Геометрія	+3	1+1
Біологія і екологія	2	2
Географія	1	1
Фізика та астрономія	4	4
Хімія	2	2
Фізична культура	3	3
Захист України	1,5	1,5
Вибірково-обов'язкові предмети	3	
Інформатика	1,5+1	1,5
Мистецтво	1,5	1,5-0,5
Разом	36	36

Додаткові години на профільні предмети, окремі базові предмети),)	9-7	9-7
Спеціальні курси, факультативні курси та індивідуальні заняття	2	2
Факультатив «Стилістика сучасної української мови»		1
Факультатив «Психологія сімейних стосунків»	1	
Індивідуальні консультації з математики		1
Індивідуальні консультації з української мови	1	
Граничне допустиме навантаження на 1 учня	33	33
Всього фінансується	38	38

Примітка: 1. Години фізичної культури не враховуються при визначенні гранично допустимого навантаження учнів.

Орієнтовна кількість навчальних годин для профільних предметів за освітньою програмою

Профільний предмет	Кількість годин на тиждень	
	10 клас	11 клас
Українська мова	4	4
Алгебра	6	6
Геометрія	3	3
Історія України	3	3
Всесвітня історія	3	3

Перелік навчальних програм для факультативів, курсів за вибором, спецкурсів, які реалізуються через варіативну складову навчальних планів

№	Назва програми, автор	Тип програми	Клас	Інформація про схвалення (гриф МОН)	К-сть годин К-сть годин за програмою	К-сть годин за навчальним планом
1	Факультатив «Дивосвіт української літератури»	авторська	6	Лист ІМЗО від 04.07.2019 № 22.1/12-Г-551	0,5	0,5
2.	Міжгалузевий інтегрований курс «STEM»		5	Наказ МОН від 29.09.2021 № 1031	1	1
4	Факультатив «Стилістика сучасної української мови», О.Авраменко	авторська	11	Лист ІТЗО від 29.06.2010 № 1.4/18-Г-361	1	1
5	Факультатив «Географія рідного краю»	авторська	7	Лист ІТЗО від 30.07.2015 р. № 14.1/12-Г-975)	0,5	0,5
6	Курс за вибором «Психологія	авторська	11		1	1

	сімейних стосунків»					
7	Фак-в «Розв'язування задач з параметрами»	авторська	10	Збірник програм з математики для допрофільної підготовки та профільного навчання (у двох частинах). Ч. І. Допрофільна підготовка: Факультативи та курси за вибором / Упоряд. Н. С. Прокопенко, О. П. Вашуленко, О. В. Єргіна.— Х.: Вид-во «Ранок», 2011.— 320 с.	0,5	0,5